

בשר בחלב דרך בישול

מ.לכא תבשיל דבי בחלב אמו' נלמד שאסור מפת' לבשל בשר בחלב, ואסור לאכול או ללפנות מבשר וחלב שנתבשלו יחד. תערובת בשר וחלב שלכא צ"י בישול מותרת באכילה ובפניאופ מפת' אולכא שחז"ל אסור לאכול את התערובת משום גזירה - אבול בפניאופ מותרת גם מדרבנן וא"כ, עלינן לברר מפי' פגדורתו של בישול דאורייתא - פאם מפת' שייך גם בישול כשמאזר בשר בחלב רותח עם אחרי שסולק מן פאם או שבישול פירוש חימום של פאם מנא - וכן איך פדין בצירוי מכלי ראשון ומה דין צירוב בשר וחלב בכלי שני - ובאיזו מדת חוס נקרא בישול, פאן פאס סוליא בירושלמי בנעצ למאשר - שאין פתבואה ופירות חייבים במאשרות עד שנגמרו מלאכותם, וק"ל שפבישול קובע למאשרות - פאם בישל את הפירות אסור לאכול פהם אפילו אכילת צראי עד שיפריש פהם תרומות ומאשרות -

מאשרות פרק א' משנה ז', ונתן לחמץ ולתחיו...'

פאכול ארצי מפירות שלכא נגמרו מלאכותם מותר לו לחמץ אותם בכלי שני אבול דא לבשלם בכלי ראשון ואצ"פ שאינו צומד של פאם - כל זמן שצדין רותח, ורבי יהודה חולק וסובר שאין כלי ראשון מבשל שלכא עד פאם אולכא אם כן יש בו דבר חריף.

בירושלמי נחלקו רבי יונה ורבי יוסי אם מותר לערות חמין מכ"ר לתוך תבלין של סבל ולכאול ממנו ארצי מבלי לעשרו - פאם צירוי כ"ר נקרא בישול או לא. בפמשק שאול פירושלמי -

ירושלמי מאשרות פרק ראשון הלכה ד', ר' יוחנן בר אבתיא... מפלך תחיו'

בירושלמי חקרו לפי רבי יונה שאסור צירוי כ"ר אצ"פ אבול פאם פאיסור פאם דאורייתא או מדרבנן - פאם צירוי נקרא בישול מן פתורה לכך דבר או לא, ומסקנת פירושלמי פיא כדברי פבריייתא שבישול דאורייתא - פן לעבי סבל, פן לעבי חלף (לדברי מ' שפוזר אסופ מבושלת מחלף), פן לעבי בישול בשבת ופן לעבי בישול בשר בחלב - פאם בכלי ראשון בשעה שצומד של פאם דוקא, ולא צ"י צירוי.

ופנה, מלשון פירושלמי מנע שם בכ"ר שפי"ב אין בישול אחרי שסולק מן פאם, פראשנים וס פאחרונים נחלקו בד"ן זה למעשה -

חידושי הרמב"ן דצ"ז דצ"ז ע"ב, ופירוש ברור... תחיו, למדנן... תחיו'

פרימב"ן פסק כמסקנת פירושלמי שאין בישול דאורייתא אולכא בכ"ר שאל פאם.

ר"ן שבת (בר"ף כ' ע"א) ד"ף מתני', ולא יתן... מבשל, וד"ף ודאמרי', אולכא... תחיו'

לפי פרי"ן פבבלי חולק על פירושלמי וסובר שכ"ר מבשל אפילו שלכא עד פאם (אולכא שלכא פביא מקור מפורש בבבלי דזה שכ"ר שלכא עד פאם מבשל דאורייתא).

פרי חדש י"ז סי' ס"ח ס"ק י"ח, ופנה בש"ס די"ל... פאור', וכן מוכח נמי... וכן עיקר'

פפר"ח און שפבבלי חולק על פירושלמי בזה שלכא מליין בא"ל מקום פבדל מפורש בין כלי ראשון עד פאם לכ"ר שלכא עד פאם, פפר"ח גם פביא מנע' ריש כל פבשר -

חולין ק"ג ע"ב, כל פבשר... וחלבים (תנינא) ונא' ק"ד ע"א, אומר רב יוסף... באיפס ראשון'

לפי מסקנת פנע' איסור פאלכא בשר וגבינה על פשלחן פיא גזירה אול פאלכא בכלי ראשון שאסורה דאורייתא - פרי' מפורש בבבלי שם כלי ראשון שלכא עד פאם מבשל מן פתורה.

וא"כ - פרימב"ן פסק כדברי פירושלמי שאין כ"ר מבשל מפת' אולכא כשפאם על פאם בלבד, ואילו פרי"ן און שפבבלי חולק ופסק כדברי פבבלי שם כ"ר שלכא עד פאם מבשל מפת' - ופפר"ח פוסק כדברי פרי"ן.

ופנה, במשנה בשבת מפורש שאסור בשבת ליתן תבלין גם בכלי ראשון שפאצירופו מן פאם -

משנה שבת מ"ב סוף ע"א, פאולפס ופקדורה... תבלין, ורש"י

פאיסור כאן בנתינת תבלין לכ"ר שלכא עד פאם - לפי פירושלמי פאם מדרבנן בלבד, ואילו לפי פבבלי א"פ פרי"ן פאם בישול דאורייתא וחייבים עליו חטאת -

ערוך פשלחן י"ז סי' ס"ח ס"ק כ"ד, וכן מבוואר מדברי פרימב"ן... ע"ש'

פערוב פשלחן מוכיח מזה שפרימב"ן פביא את פדין פפרק כ"ב בין פשבותים ולא פפ"ט במלאכות בישול - פסולבר כשיטת פירושלמי שכ"ר שלכא עד פאם איסור מדרבנן בלבד.

בביאור פפרי"א מליין פירוש אחר בדברי פירושלמי אצ"מ -

ביאור פפרי"א דלש"ע י"ז סי' ק"ף אות י"ג, וומר כלי ראשון... פאולפס ראשון'

פפרי"א למד שדברי פירושלמי, שפאור מפלך תחיו' לאו דוקא שפאם צדין תחיו' - אולכא למעט צירוי, אבול כ"ר מבשל אפילו אחרי שסולק מן פאם.

וא"כ - לפי פרימב"ן ופרי"ן סובר פירושלמי שאין בישול דאורייתא בכ"ר שלכא עד פאם - פרימב"ן פסק כן ופרי"ן און שפבבלי חולק. לפי פערוב פשלחן גם פרימב"ן פסק כירושלמי שאין בישול דאורייתא אולכא עד פאם מנא, ואילו לפי פפרי"א אין שום מחלוקת בדבר, ובין לפי פבבלי בין לפי פירושלמי כ"ר גם אחרי שסולק מן פאם מבשל מפת' כל זמן שפאם צדין חס.

באותה סוגיא במצערות על דברי המשנה שהפנחה בכלי ראשון קובעת למצערות אובל לא הפנחה בכלי שני וכן בירושלמי שבת על המשנה פאוסרת נתינת מיס לתוך כלי ראשון שפסירו מן פאש כדי לחמס אותם- נתינו מחלוקת אמוראים פנעצת עם לענינו-

¹⁰ בירושלמי שבת פרק שלישי הלכה ד', הכל מודים בכלי שני... הוא רותח, וקרוב העצה

רבי יוסי פסביר את הפבדל בין כלי ראשון לכלי שני במדת החום - שבכלי ראשון פיד סולדת בו ובכלי שני לא, אובל רבי יונה חולק עליו וסובר שיתכן וגם בכלי שני פיד סולדת בו אדא שחז"ל אסרו כלי ראשון שלם על פאש אדא כ"ר על פאש, ודא גזרו בכלי שני כדל.

לפי הקרבן העצה בירושלמי כאן לשיטתו שאפילו בכ"ר שפסירו מצד פאש פבישול בו אסור מדרבנא בלדג - ומיילא מובן שלם גזרו על כלי שני כדל, אובל לפי פגרי"א לכאורה אין בדברי בירושלמי פגין - עשו פרחק לכלי ראשון וכי איצה פרחק עשו לכ"ר פרי כ"ר אסור מדאורייתא!

במפרש"ד נתינו פירוש אחר בדברי בירושלמי-

¹¹ ים של שלמה חולין פרק ח' סי' ע"א, אובל חוס פאש... בירושלמי

במפרש"ד פירש את דברי בירושלמי, אין פיד שולדת (שלפי קרבן העצה פכונו שפי"ב) - אין פיד סולדת, ופפרחק עשו פיא לכאסור כלי ראשון אצ"פ שאין פיד סולדת בו.

פרי - במפרש"ד הבין את שיטת בירושלמי כנו שראינו בביאור פגרי"א - עש כ"ר שלם על פאש מבשול פנ"ת כל זמן שפי"ב, ואסרו חז"ל עם את פכ"ר שעל פאש שלם פגיש לסי"ב פשוס גזרה.

¹² פגרי"א אור"ח סי' ש"ח ס"ק כ"ח, מיהו בירושלמי...

עם פגרי"א הבין את דברי בירושלמי כנו במפרש"ד

¹³ ע"ק י"ד סי' ק"ף סוף ס"ק ה', וכד חוס... דשרי לכ"ע, וגליון מפרש"א ד"ף ודא ירדתי

פגרי"א תמה על דברי מפרש"ד שפרי, אין פיד שולדת פירוש פיד סולדת וגי שולדת פירוש אין פיד סולדת - אובל בצרוק מפורש כדברי מפרש"ד.

¹⁴ פתחי תשובה שם אות ו'... הודף לו ע"ש

בשו"ת בית יעקב פביא שפגרי"א הודף למפרש"ד נחמ מה שכתוב בירושלמי, עשו פרחק לכלי ראשון - פאם מדובר בסי"ב אין זו פרחק אדא עיקר פדין.

פרי שגדולי פאחרונים - במפרש"ד, פגרי"א ופגרי"א הבין את דברי בירושלמי כנו"ש בביאור פגרי"א עש כליל ראשון שלם על פאש מבשול מדאורייתא, ומיילא פגרי"א את פפרחק בירושלמי בשאין פיס"ב, ולכאורה עם פצרוק שפי', שולדת, הוא סולדת, הבין את בירושלמי כן - פאם לפי בירושלמי כ"ר שלם על פאש אינו מבשול מדאורייתא למה לא פירש שולדת כפשוטו וכנ"ש בקרבן העצה.

פגרי"א ענינו לא ריב לקבל את הפירוש בירושלמי כנו"ש בצרוק, ולשיטתו שלפי בירושלמי כלי ראשון מבשול אפילו שלם על פאש קשים דברי בירושלמי, עשו פרחק לכלי ראשון -

¹⁵ בביאור פגרי"א אור"ח סי' ש"ח ס"ט ד"ף כ"ז שפי'

פגרי"א מדג שפירושלמי צוסק במי שלם בא לחמס את פמיס אדא לפפשי ק"ת את לתינתם, ובכל זאת אסור מדרבנא גזרה שמא ישכח וישאירם באותו כ"ר שפסירו מצד פאש עז כדי שיציאו לסי"ב - ופיא פפרחק עשו לכ"ר. (אדא שעדיין ל"ע איך יפרש פגרי"א את בירושלמי במצערות שפביאופ אותה לטון שמו ומדובר במתכוון לבשל את פטבל - אלו"כ גידי שפעתיקו את פלטון משבת אף שבנגע למצערות פלטון אינו מדוייקת).

אוי"כ - לפי פגרי"א ופגרי"א (כפי שדייק בצרוק פשחון) בשר שנתבשל בחלב בכ"ר שלם על פאש אסור מדרבנא בלדג ומיילא מותר בפנאופ, לפי פגרי"א נחלקו פבבלי ובירושלמי בדבר, ולפי פצרוק לכ"ע אסור בפנאופ - וכן פסקו במפרש"ד, פגרי"א, פגרי"א.

בנגע לכ"ר שעל פאש ודא פגיש לסי"ב - לפי רוב פראשונים מותר אפילו מדרבנא - וכן פסק פגרי"א, אולם לפי פצרוק אסור מדרבנא וכמוהו פסקו במפרש"ד ופגרי"א - ולפי שו"ת בית יעקב עם פגרי"א חזר והודף בדברי במפרש"ד.

וצדיין יש לחקור - לפי פראשונים שנתנת בשר בחלב בכ"ר שפועבר מן פאש אינו בכלל בישול בשר בחלב מדאורייתא ופתערות מותרת בפנאופ - פאם עם פנתינה באופן שכזו מותרת אפילו מדרבנא או שאסורו כנו אסורו נתינת חבלין לכ"ר שלם על פאש בשבת.

2

ר' יצחק בר גופתא בעי קומי
ר' מנא עשה כן בשבת חייב משום מבשל עשה כן
בבשר וחלב חייב משום מבשל א"ל כ"י דאמר ר'
זעירא איזו חלוט ברור כל שהאור מהלך תחתיו
וכא איזו תבשיל ברור כל שהאור מהלך תחתיו

3 ופירושו ברור שר' יצחק בר
גופנא בעי בכלי ראשון נמי דהיינו באלפס וקדירה שהעבירן
מרותחין דמתני' אם עבר ועשה כן חייב הוא משום מבשל
או לא, ופשט ליה שהוא פטור אבל אסור שאין בישול ברור
אלא באור מהלך תחתיו,

למדנו לדברי הכל שאין בישול גמור אלא באור מהלך
תחתיו,

5

והנה נש"ס דילן אימא דכ"ר מנשל וסתם כ"ר מיירי נמי אף לאחר
שהעבירוהו מעל האור

וכן מוכח נמי

מהא דאמרי' בר"פ כ"ה דאין מעלין את הנשר עם הגזינה על השלחן גזרה
שמה יעלה נחילפס ראשון אלמא דאף לאחר שהעבירוהו מעל האור מחייב
משום מנשל נשר נחלג הפך שיטת הירוש' וכן מבואר בדברי הר"ן דפ'
כירה ונדברי הט"א ס"י תנ"א וכן עיקר:

8

וכן מבואר בדברי הרמב"ם
דמשנה זו היא מהשבותים ולא מאיסורי הורה שהרי
כל דיני אפ"ה ובישול כתב הרמב"ם בפ"ט משבת ואלו
משנה זו כתבה בין השכותים בפכ"ב דין ו' ע"ש

כאן בכלי שני - היד שולטת
בו מסתמא: כאן וכאן - בין בכלי ראשון
בין בכלי שני מן הסתם אין היד שולטת
בו: אלא עשו הרחק - רבנן גזרו בכלי
ראשון אם היד שולטת בו אטו חמין
שעל האור ממש: ולא עשו הרחק לכלי
שני - ואפי' אין היד שולטת בו שרי:
ההן פינכא דאורזא - האי קערה שיש בה
אורז וכן קערה שיש בה גריסין רותחין:
מסייע לאבא-פי' לר' יונה שר' מני בריה
דר' יונה הוה וקאמר דמאורזו וגריסין איכא
לסייע לאבא שהי"ב אף בכלי שני כיון
שהדבר גוש משמרין חומן לעולם ולי'
הטעם דלא עשו הרחק לכלי שני:

10 הכל מודין בכלי שני
שהוא מותר מה בין כלי ראשון מה בין
כלי שני א"ר יוסי כאן היד שולטת וכאן
אין היד שולטת א"ר יונה כאן וכאן אין היד
שולטת (א) אלא עשו הרחק לכלי ראשון
ולא עשו הרחק לכלי שני אמר רבי מנא
ההן פינכא דאורזא מסייע ליה לאבא ההן
פינכא דגריסא מסייע ליה לאבא דאת מפני
ליה. מן אתר לאתר ועד כדון הוא רותח:

11 אבל

חום האש, כל זמן שאין היד סולדת, אפילו בכלי ראשון
ועומד על האש אין בו כח להבליע כלל, וגם אינו בולע, אלא
דמסתפינא להקל בכלי ראשון שעומד על האש, כל זמן שהוא
חם, אפי' אין היד סולדת בו, ראוי לאסור, דעשו הרחקה לכלי
ראשון, כדאיתא בירושלמי (שבת פ"ג ה"ד)

למדנו את הסיבות בירושלמי בלגז דכתיב ראשון על פאש ושלכא על פאש - הפאשג על בשר בחלב על פאש
אבר על איסור דאורייתא ופבג"ח אוסור בפנאפ - דמינן דויל פאחורניס פחמירו מדרבנן לטוסור את פתבשיל
באכילת אפילו אס פבשר וחלב טרם פגיש ליד סולדת בו, וכתיב ראשון שפוסר מן פאש וצדין פיד סולדת בו
לפי פירמב"ס (צ"פ דיוקן של פצרוק פשלחן) פבישול פוא מדרבנן בלבד ולטא נאוסר פבג"ח בפנאפ
ואילו לפי פיר"ן (שפבבלי חולק על פירושלמי) ופצרוק (לכאורה) וצדויל פאחורניס - פאפירש"ל, פנאג"א,
פש"ק, ופג"א פבישול פוא דאורייתא ופבשר שנתבשל בחלב שם פוא בב"ח דאורייתא אוסור בפנאפ.
בלגז דכתיב שני מפורש בלגז שבת וכן בירושלמי שראינו שאין בישול בכ"י שני אפילו מדרבנן, ובדין אירו חלב
רותח מכ"י ראשון לתוך בשר זונן זיוין שנחלקו בזה רבי יוסי ורבי יונה בירושלמי - ולפי פוסקנו שם טא
נחלקו אלא לענין גזרה אבד מדאורייתא אין זה בכ"י בישול לכ"י. מקורה של שאולת אירו פ"א סוגיא
מפורשת בבבלי לגבי קדירה שצירי לתוכה בשר קדשים ופכ"י טאן פכשר מפני בליצות קדשים שנצטים עתר
אחרי כלות זמן אכילתו -

1' זבחים דל' ט"ז ע"ב במשנה... ושפיפה' ונא' שם... בלכא בילאז נאני' ורש"י

מפורש בלגז שצירי יש בו את פכח לפבדע אבדל טא נקרא בישול - פשול שפכ"י שצירו לתוכו בשר קודש
טאן פכשר שפרי בלע בשר קודש (אחרי פריבו של, בו' - וקודם פריבו פייתי אומר שפחיוב של מריקה
ושפיפה אינו מושם בלע אלא גזרת פכתוב לפכשיר כתי שבישול בו בשר קדשים) ושאלת פנא
פ"א אס פנסל לחיוב פכשר לכ"י מחמת בליצה יש עוד חיוב מריקה ושפיפה טכ"ל כתי שכתוב פי"ה מעשה
בישול מנאפ"כ ואפילו אס טא גזע פבשר בדופנו כ"ל.

ולכאורה מפורש כאן שאין איסור בישול בשר בחלב מפ"ת דרך אירו, ואם אירפ חלב רותח לתוך בשר טא
נאוסר פבשר בפנאפ.

בירושלמי נחלקו בזה רבי יוסי ורבי יונה -

2' בירושלמי מעשרות פרק א' פלכפ ד', מבו ליתן... כתי נחושת בולעז, וקרבן פצד

רבי יונה למד מפחיוב לפכשיר את פכ"י שצירו לתוכו בשר קדשים שצירי מבשל ככ"י ראשון, ולטא ר"ב
לפבד שכלי נחושת מסולע לבלעז אפילו באופן שאין עליו שם בישול

מסקנת בירושלמי ראינו לעיל -

3' שם בירושלמי, ר' יצחק בר אפאטא בעי... מפלך תחתיו, וקרבן פצד

מפורש בירושלמי שסברת רבי יונה שאם יש בליצה בכ"י נחושת בודאי יש עליו שם בישול פ"א סברא דרבנן
בלבד - שחז"ל טא פ"ו מניחים אותנו לפבדע טאס צ"י חוס בכ"ל מקום שקיים איסור בישול (שבת, בשר
בחלב), אבד מן פתורה ייתכן ופאעס פואבר ובכ"ל זאת אין זה בישול.

פרי מפורש בין בבבלי ובין בירושלמי שאין בישול אלא בתוך כ"י ראשון, וצירוב טאמים דרך אירו מכ"ר טא
נקרא בישול

4' תוס' שם בזבחים ד"ה אירפ... אחר נתבשל

שיטת ר"ת שצירי כ"ר נקרא בישול - וזה שבגמ' קראו לעירו בליצה בלכא בישול פירש שאין פכוונה שאין
צירו נקרא בישול אלא שפכ"י שצירו לתוכו טא נקרא כתי שבשול בו שפבישול טא פי"ה מחמת אותו כתי
כ"ל אלא מחמת פכ"י שצירו מנן עליו.

5' שם בתוס', ובירושלמי... פילכתא כוותי'

ר"ת פביא ראו"ה מדברי רבי יוסי ב"ר בון שאם כתי נחושת שצירפ לתוכו טאן מריקה ושפיפה ע"כ נקרא
בישול - ולכאורה דברי תנאים שפרי מסקנת בירושלמי שם פ"א שפסברא פ"א מדרבנן בלבד!

תמיפה זו תמפו פירמב"ן ופיר"ן על דברי ר"ת -

6' ר"ן ע"ז פרק חמישי (בר"ף ד"ח ע"ז) ד"ה גרסינן, ואדרבה פתם מנא... דכתי ראשון מבשל

פיר"ן פקש מסקנת בירושלמי וכנ"ל, וכבר קדמו פירמב"ן שם -

7' חידושי פירמב"ן לעבודת זרה ע"ז ע"ב, ועני בירושלמי... ז"ל

בצרוק פשלחן ר"ב למר שרבינו תם מודפ שאין אירו מבשל מפ"ת אלא מדרבנן (וכבר יונה בירושלמי) -

8' צרוק פשלחן יו"ד סי' ס"ח ס"ק כ"ז, וידוע... סובר כן, אבל מדרבנן... אירו

לפי צרוק פשלחן לכ"ז פמצרפ חלב רותח מכ"ר לתוך בשר זונן טא נאוסר פבשר בפנאפ.

9' פרי מגדים משב"ת זבב סוף סי' ס"ח ד"ה פדן פג', ואמן קי"ל... מספק

פנאג"ל למד בפשטת שלפי ר"ת אירו מבשל (כדי קליפה - את פאנן פזה נראפ לקמן) מדאורייתא אוסור
פפנאפ וקי"ל כן מספק.

פחולק על ר"ת בתוס' פוא פירש"ס -

10' תוס' בזבחים שם, ורבינו שפ"ה מדקדק... שרי

רבינו שפ"ה סובר שצירי ככ"י שני אינו מבשל כ"ל

פסחים ד"ה ע"ב ע"ב, איתמר חס לתוך חס... תתאפ גבר, ורש"י

בתצורות בשר וחלב או איסור ופיתר כששנים לונגס אין בליצה וניתן לפתור את הפיתר א"י פדחה, אבד כשנתארבו בשר וחלב או איסור ופיתר כשפס רותחים בולעים זה מזה ואין בפדחה כדי לפוליא את הבולע ופיתר וכן פבשר ופחלב אסורים. כאשר אחד מפיס רותח ופשי לונג נחלקו רב ושמואל אס פאדליון פוא עזבר -עס פאדליון רותח בולעים זה מזה ואס פוא לונג דא. או שפתחמן גבר -ואס פוא רותח בולעים ואס פוא לונג דא.

12 ע"ב גמ' א"י א"י, תניא כוותיה דשמואל חס לתוך חס... קולף לונג לתוך לונג מדיח

פגמ' הביאנו ברייתא מפורשת כדברי שמואל (למרות שבדרך כלל הלכתא כרב באיסורי) -אדא שפגמרא פוס'פא אלו לשמואל שסובר תתאפ גבר, אס עירפ למעס חלב רותח לתוך בשר לונג אין פדחה בלבד מתירפ את פבשר מפני שפחלב פרותח נבלע בקליפה פחילונג של פבשר קודם שפליח פבשר ללונג את פחלב -ממילא חייבים דקולף את פבשר.

13 תוס' שבת ד"ה מ"ב ע"ב ד"ה אבד נתן, ורבינ שמואל מביא ראי"ה... גבר

פרש"ם הביא ראי"ה לשיטתו אין עירי מבלע מזה שאנ פוסקים כשמואל שתתאפ גבר ואס עירפ חלב רותח ע"ב בשר לונג דא נאסור

14 ע"ב בתוס', ונראו דעירי... קולף לונג לתוך לונג מדיח

פתוס' אצנים שלפי מסקנת פגמ' הפסחים אלו שפולכפ פיא כשמואל שתתאפ גבר בכל זאת נבלע פאיסור או פבשר ופחלב בקליפה פחילונג -מכח שצירי מבלע כדי קליפה.

ופנה, פרש"ם סובר שצירי אינן מבלע כלל שפרי פתיר ערות מיס רותחים ע"כ תבלין בשבת ולכא חש מבישול קליפת תבלין -אדא שלפי פרש"ם אלו שקיימת בליצה כדי קליפה אין זה ביטול בכלל וכמו שראוינ בחבחים (בלוע בלא ביטול). (ור"ת סובר צירי מבלע ככלי ראשון לכאורה סובר שמואל בכלל אבד אינן מבלע אדא כדי קליפה -ופוא קשה לפגמי -ופארט לפי מפ שראוינ שמקורה של שיטת ר"ת פוא מזה שכלי שצירי לתוכו בשר קדשים אצון פכשר ור"ת פשוט ביטול בליצה). ופדצה פשלישית כאן בתוס' סוברת שצירי מבלע ומבלע כדי קליפה.

בתוס' בע"ז מפורש יש כאן שלע שיטות-

15 תוס' ע"ב ד"ה ע"ב ד"ה דרש... ולכא יותר

אתות של א"י שדורכים בפן את פאנבים ואזנים מפס י"ן אס יפודים רויים לפשתא בפן חייבים לפכשר אונת מפנ שבוטאות מפ"ן פנמלא פס תדיר, ובדאי אי אפשר לפגמי עת בתוך כלי ראשון -מכאן מדקדק ר"ת שס עירי נקראו פפאעל מפני שפוא ככלי ראשון. פרש"ם חולק ואצן שדקא כאן שלכא פיתר בליצה ברותחים אפשר לפגמי דרך צירי, אבד צירי אינן מבלע כלל. ושיטה פשלישית פיא של רבינ ברוך בלע פתרותות שנחלקו רב ושמואל בענין וק"י"ל כשמואל שצירי מבלע כדי קליפה בלבד.

2 * מהו ליתן תבלין מלמטן ולערות עליהן
 מלמעלן ר' יונה אמר אמר ועירי ככלי ראשון
 הוא חייליה דר' יונה מן הרא נ *א' שבישול בו וא'
 שעירה לחוכו רותח וכא הוא אמר הכין א"ר
 יוסי חמן כלי חרס בולע תבלין אינן מתבשלין
 התיב ר' יוסי ב"ר בון ורתני אף בכלי נחושת
 כז אית לד מימר כלי נחושת בולע

ראשון הוא : א"ל יוסי . מההס לאו ראי"ה דכלי חרס מיירי והוא בולע הרבה ולפיכך המעירי צו דענין מריקה ושיטת אף מעירי דכלי ראשון חבל הכא גבי חבלין אינן מתבשלין מעירי רותח וליכא למימר דמותר : התיב : עלה ר' יוסי בר' בון והתנין ההס דאף בכלי נחושת כן דענין מריקה ושיטת וכי אית מימר כי נחושת בולע הרבה הוא בחמיה אלל ודאי דעממא היא משיס דעירי רותח ככלי ראשון הוא :

3 ר' יצחק בר גופתא בעי קומי
 ר' מנא עשה כן בשבת חייב משום מבשל עשה כן
 בבשר וחלב חייב משום מבשל א"ל כ"י דאמר ר'
 זעירא איזו חלוט ברור כל שהאור מהלך תחתיו
 ובא איזו תבשיל ברור כל שהאור מהלך תחתיו

עשה כן בשבת חייב משום מבשל - כלומר דבעי לתאן דס"ל עירי ככלי ראשון אס לענין חיוב גמי אמרינן הכי דאס עשה כן בשבת כבישול גמור הוא וחיוב משום מבשל וכן בבשר וחלב או דילמא דלענין איסור גרידא אמרו דאסור לעשות כן אכל לין צו משום חיוב בשול : א"ל בהאי דאמר ר"י איתו חלוט ברור לענין חיוב חלה כדאמר' לקמן בפ"ק דחלה דכל שהאור מהלך תחתיו והו שחיב בחלה ואמריס עליו פמונא והיא הכא דחיוהו מבשל ברור שהוא חייב משום מבשל בשבת או בבשר בחלב כל שהאור מהלך תחתיו ולענין איסור גרידא היא דאמרינן עירי ככלי ראשון :

8 וידוע שראשונים הקשו על שיטתו
 הריבה קושיות ואנחנו כמ"ד בארנו שיטתו [נס' ח' י"י
 פל"ד] דמ"ד דמן התורה נס כלי ראשון אינו מבשל
 כלומר דבישול אינו אלא כשהקדירה עומדת על האש
 כדאיתא בירושלמי [פ"ח דמעשהי] לית לך תבשיל ברור
 אלא כשהאור מהלך תחתיו ע"ש וכשנסתלק מעל האש
 ונתנו דבר לתוך הקדירה אף שהביא בעצם ריתחה
 מ"ב אינו מבשל והריבה מהפוסקים סוברים דהש"ס
 שלנו אינו סובר כן [עט"מ סק"ח] אבל ר"ת סובר דנס
 הש"ס שלנו סובר כן

7 וענין הירושלמי שהביא קושיא הוא עליו ז"ל,
 וזהו מן התורה
 אבן מרבנן אמרו גם ככלי ראשון וגם ע"י עירי

ראינו את שלשת השיטות בתוס' בנצח דעירוי- לפי רבינו תם עירוי מבישיל ככלי ראשון - והנמנמות היא שכוונתו מפר"ת וכוונתו שפירושם את שיטתו (אף שבירושלמי מפורש דא כן). לפי רבינו שמואל עירוי אינו מבישיל ככלי. והתוס' כנראה בשיטה שלישית למד מדין תתאב אבר שצירוי מבישיל כדי קליפה בלבד.

התוס' בזבחים מביאים את שיטת ר"ת באופן אחר-

1' תוס' זבחים ל"ה ע"ב ד"ה עירי, ומה שכתב בסדר של פסח... והאיילת

ר"ת פתיר דלפניו כלי ראשון ע"י עירוי רותחים עליו לשיטתו שצירוי ככלי ראשון, ופקשה עליו פרש"ם מפא דקיי"ט תתאב אבר ואין עירוי מבישיל אלא כדי קליפה - ומי"טא אין בו כח דלפניו אלא כדי קליפה, ואיך יו"טא את פאיסור פבלע בתוך כ"ר? ור"זו התוס' דפרש שלפי ר"ת יש פבדל בין עירוי כשנפסק פקילוח לעירוי כשדל נפסק פקילוח - דהיינו שצ"י יש חיבור בלתי נפסק מפרותחים לכלי ראשון - ויש מבישיל ככ"ר מנח, אבל בעירוי שנפסק פקילוח כגון במצרה דבר יש או בנש"ל ספא מפכ"ר - אב מודה ר"ת שאינו מבישיל אלא כדי קליפה, ולכן אפשר דלפניו כ"ר ע"י עירוי רותחים מכ"ר כשדל נפסק פקילוח, ומי"טא שסובר תתאב אבר ואין בליעל אלא כדי קליפה מדבר בעירוי דבר יש - שנפסק פקילוח.

2' תוס' שם, מ"הו ר"ת... גבר

התוס' חזרו בהם מפירושם בר"ת ומצנעם שר"ת ע"זו מודה שבכל אופן עירוי אינו מבישיל אלא כדי קליפה - ולפי"ז אין כאן שלש שיטות ודברי התוס' בשבת שצירוי מבישיל כדי קליפה פן פן דברי ר"ת - למרות שלכ כתב כך.

האחרונים לומדים שישנה באמת מחלוקת בשיטת ר"ת - שלפי התוס' בשבת ובצ"ז סובר ר"ת שצירוי מבישיל ככ"ר - אלא שבצ"ז ל"ריכים אנו לחלק בין עירוי שנפסק פקילוח לעל נפסק פקילוח כדי לתר"ץ את פקילוח מדין תתאב אבר - שצירוי שנפסק פקילוח מבישיל רק כדי קליפה ובלא נפסק פקילוח דין ככ"ר מנח, ואילו לפי התוס' בזבחים סובר ר"ת שבכל אופן עירוי אינו מבישיל יותר מכדי קליפה.

ואי"כ יש לנו שלש שיטות בצנע עירוי- לפי פרש"ם אינו מבישיל כלום אבל מבישיל כדי קליפה, לפי רבינו ברוך - ולפי ר"ת בזבחים - עירוי מבישיל כדי קליפה, ולפי ר"ת בצ"ז ובשבת (שם מובא בשם ר"י) עירוי ככ"ר מנח - ופי"ע בלע נפסק פקילוח, אבל בנפסק פקילוח מבישיל כדי קליפה ולא יותר.

3' תוס' זבחים ד"ה ע"ב ד"ה עירי, ופי' מתיר מתוך כך... דלמולד

הדרך המקובלת בעולם לנקות ע"י משי"י נזילות ושאריות היא צ"י שפיכת מים רותחים - ופי"א מה שנקראת מלי"ט. לשיטת ר"ת שצירוי מבישיל - ואפילו לשיטה שמהלך כדי קליפה - המולד ע"י קודם שנמלח לפר"טא את דמו פרי פוא מבישיל את פא"ל (ולפחות את קליפת פא"ל) וקי"ט שגבר שנתבשל קודם מלי"ח נבלע בו פד"ם באופן שגוב דא י"טא ע"י מלי"ח, וחי"ט פרש"ם לשיטתו שאין בעירוי משום בישול כלל שמותר לכתחלה למל"ט ע"י עירוי רותחים מכלי ראשון.

והנה, כל זה בע"ז שפחש פוא מפני בישול דמו, אבל בפמ"א אם עירוי מבישיל מים רותחים קודם שפוסר פחל"ב פרי בלע פבשר מן פחל"ב - שפרי אפילו לפי פרש"ם שאין עירוי מבישיל בכלל זאת מבישיל כדי קליפה וכוונתו שצ"י תתאב אבר, ונאסר כדי קליפה מן פבשר.

האר מ"י"ע דא כן-

4' אור יו"ד סי' ס"ח, אין מולטין... כדי קליפה

האר כתב שלפי פרש"ם מותר למל"ט אם צ"י"ם ולכא"פ - ודבריו תמוהים שפרי"ט לפי פרש"ם עירוי מבישיל כדי קליפה!

5' פרי חדש יו"ד סי' ס"ח ס"ק י"ח, אבל האר כתב... דלפניו אחר"כ

האר סובר שאצ"פ שצירוי מבישיל, לפי פרש"ם אין לו כח דלפניו את עצם פחל"ב דתוך פבשר - ודוקא עירוי איסור דתוך פיתר או בשר דתוך חלב פוא שאוסר כדי קליפה, אבל עירוי פיתר דתוך חתיכת איסור וחתיכת פיתר אין בו כדי דלפניו עצם פאיסור דתוך פיתר.

וכ"ז בדעת פרש"ם אבל בדעת ר"ת כתב האר שאם מל"ט ע"י עירוי כ"ר נאסר כדי קליפה - פרי"ט שאם ששיטת ר"ת היא כמ"ט בתוס' בזבחים, שאין עירוי מבישיל מבישיל אלא כדי קליפה בכל אופן.

6' שו"ע אור"ח סי' ש"ח ס"י, ויו"ד סי' ס"ח סעיף י' דברי המחבר

השו"ע חשש לדעת ר"ת אם באור"ח בנצח דבישול בשבת וגם ביו"ד בנצח דמלי"ט, ובי"ד כתב במפורש שאין עירוי אוסר יותר מכדי קליפה.

7' נר"א שם ביו"ד

הנר"א פתיר בעירוי שנפסק פקילוח, ולכאורה אין דבריו מובנים שפרי"ט פבדל בין נפסק לעל נפסק ראינו בה"כ של התוס' בזבחים שר"זו מותר שר"ת סובר שצירוי ככ"ר מנח ואוסר כולו, ועל זה אמרו שחודש ר"ת בנפסק פקילוח שאינו אוסר אלא כדי קליפה כדי שדל יבא קשה עליו מפי"א דקי"ט חס דתוך ל"ע קול"ץ - אבל המחבר פרי פסק כמסקנת אותו התוס' שלפי ר"ת עירוי מבישיל מבישיל כדי קליפה - ומן"ל דלמ"א לחלק בין עירוי שנפסק פקילוח לעל - אי"פ מ"טא בדברי ר"ת שבנפסק פקילוח דא נאסר כלום!

8 ע"ק יו"ד סי' ק"ף סוף ס"ק ה', ואפי' בעירוי שנפסק בקדוח... מ"מ מביע'

פש"ק אצן שפרמ"א דא בקד הנפסק בקידוח אלכא במה שנעצ לעירוי פיתר א"ע איסור ופיתר מפני שאין עירוי הנפסק בקידוח מביע' ומפליט כאחת, אבד עירוי איסור לתוך פיתר או חלב לתוך בשר אוסר. ופנה, בס"י ס"ח פתיר פרמ"א עירוי שנפסק בקידוח א"ע אפות א"ע ומפליט א"ע אפוס מליחה - וא"כ ז"ל שסובר פרמ"א עירוי שנפסק בקידוח אינו מביע' - אפוס פ"ה מביע' פ"ה אוסר כדי קליפה משום דם - שפיר ק"ל שפמליחה דא יכודה לפוליא את פדס במקום שנבשע (וכמו אפוס בישע בשר דלכא מליחה דא יותר פבשר א"י מליחה שלכאחר פבישול) וא"כ עדיין ז"ע מביע' דקח פרמ"א עירוי שנפסק אינו מביע' ומפליט כאחת וגם אינו מביע'?

ופנה, במסקנת פנ"א בפסחים פוכיחו שפפלכא כשמיכד שתכאפ גבר מברייטא מפורשת שראינו, ומי' אפ"כ פביע' עזי מברייטא מפורשת לעבי בשר וחלב -

9 פסחים ע"א ע"א, תניא כוותיה דשמואל... קולף ל' ונון לתוך ל' ונון מדיח (תניינא), ותוד"ה תניא

בשר רותח שנבשע לתוך חלב ל' ונון - פבשר ז"ר, קליפה ופחלב פתיר ר"ת לעירוי ואפ"כ שפוסק בקליפה פראשונה שנעצב בה פבשר - מפני שאי אפשר לקולף את פחלב, וריב"א חולק ואוסר את כל פחלב אלכא אפ"כ בו ששים כנ"ד אותה קליפה. ודברי ר"ת אצונם ביאור - וכי מפני שאי אפשר לקולף את פאיסור מותר דמתחילת חלב שיש בו אפ"כ בשר?

10 ע"ע יו"ד סי' ז"א ס"ד ורמ"א, ומ"מ ס"ח ע"ד, דדוקא בד"ן תתאפ... בדרישה'

פרמ"א פסק כר"ת שאפוס נתבשע פחתיכא בלכא קליפה אינונא אוסרת את פתערובת (פש"ק פסביר שמדובר בשנימוח פבשר ושוב אי אפשר לקלפה שאפוס לכא כן בודאי חייבים לקלפה אפ"כ דפי ר"ת), ופסביר פנ"א אפוסברת פנ"א, אדמיקר דפ אי אפשר דלכא בלע פורתא' פ"א חומרא בעלמא - דפ"ינ מדרבנא, וכאשר אינו נכר לכא אוסר, ולכאורה ז"ע איך אפשר לומר שאין עירוי אוסר מתיקר פד"ן פרי מפורש בברחים שכלי עירוי לתוכו בשר קדשים רותח אצון פכשר מדאורייתא - ופ"א פמיקר דשיטת ר"ת א"כ עירוי מביע' ומפליט?

11 פתחי תשובה יו"ד סי' ז"א אות ה'

עירוי שלכא נפסק בקידוח פוא מביע' (לפי ר"ת) ומביע' מדאורייתא, אבד הנפסק בקידוח פוא מדרבנא בלכד (ופנ"א בפסחים פוא הנפסק בקידוח) - וסובר פרמ"א שאינו מביע' כלע ופ"כ אינו מביע' ומפליט כאחת (וכמו שראינו באור דשיטת פרשב"ם).

12 פ"מ ע"ש ב"ז ס"ו ס"ח פד"ן פ"ה, ... בפנאפ כ"ק מספק', פריביע'... בעלמא

וא"כ - עירוי שלכא נפסק בקידוח מביע' לכ"ע ונחלקו פרשב"ם ור"ת אפוס מביע' ופליט כאחת, ואינו מחזירים כר"ת, ואפוס נפסק בקידוח אינו מביע' לכ"ע וכן אינו מביע' ומפליט כאחת אבד מביע' מדרבנא לכ"ע.

4 אין מולגין

**גדיים וטלאים ועופות בכלי ראשון שהוא מבשל
חלב ודם שבהם עם הבשר ורשב"ם התיר לערות מכלי ראשון עליהם שעירוי חשוב
ככלי שני (ח) ורבינו תם אסר דחשיב ליה ככלי ראשון ומיהו אם עירה עליו די לו
בקליפת העור שאינו מבשל אלא כדי קליפה.**

5

אבל הטור כתב וז"ל אין מולגין גדיים וטלאים ועופות ככ"ר שהוא מתבשל חלב ודם שבהם עם הבשר ורשב"ם התיר לערוי מכ"ר עליהם שערוי חשיב ככ"ש ע"כ משמע מדבריו שאף בגדיים וטלאים שיש בהם חלב התיר רשב"ם לערות עליהם וז"ל לדעתו דהא דקבור רשב"ם דערוי מצליע כ"ק היינו משום דתתאה גבר ואדמיקר ליה בלע וא"כ לא שייך למימר הכי אלא כשהערוי הוא חסור וכגון שעירה חסור רותח לתוך כלים של היתר או חלב רותח לתוך בשר וכיוצא דעד שמתבגר התחמון על העליון ומקררו מצליע בו כ"ק אבל אם קלוח העירוי מותר כגון גבי מליגה וכיוצא דלאסור זריך להפליט ולהצליע צעוד שמשתהה הקלוח להפליט מתקרר הקלוח ושוב אין בו כח להצליע אפ"כ

למדנו את שיטת הראשונים בנוגע לעירוי כלי ראשון - שיטת הרשב"ם שעירוי אינו מביא ככלל אבול מביא כדי קליפה (ולפי פאר אינו מביא ומפליג כאותה). שיטת רבינו ברוך ופיא שיטת ר"ת בזבחים שצירוי מביא כלי קליפה (ולפי הרמ"א - אם לא נפסק פקילוח מביא ומביא כאותה). ואם נפסק פקילוח מביא מדרבנן אבול אינו מביא ומפליג כאותה). ושיטת ר"ת בע"ז שעירוי שללא נפסק פקילוח מביא ומביא בכולו ואם נפסק פקילוח מביא מביא כדי קליפה. מספק חשש פשוט לשיטת ר"ת בזבחים.

ופנה, כל זה לענין עירוי כלי ראשון, אבול בכלי שני פרי מפורש במשנה בשבת שמתר בשבת ליתן תבלין בכלי שני וכן במצטרות שאין כלי שני קובא למצטרות.

ולכא - שראינו את פירושו של המפרש"ד בדברי פירוש"מא שצ"ח פרחק לכלי ראשון שאין פיר שולטת בו - שלפי המפרש"ד כלי שני שפי"ב מביא. ופבד"ל בין כ"ר לכ"ש פוא כשאין פיר סולדת בו - שבכ"ר מביא מדרבנן משום גזרה אבול לא בכ"ש. אבול אפילו לפי פירוש מפרש"ד בירושלמי פבבלי חולק על זה מפורש -

1' שבת דל' מ' ע"ב, א"ר י'חק בן אבדימי... זהו בשול'ו

מפורש כאן שמתר למצטרות לפפשי"ר שכן במ"ס חותמים כשהם בכלי שני שאין כלי שני מביא.

וכל זה לענין בישול - שלפי ש"ך חיוב דאורייתא על צירוב בשר וחלב בכלי שני וכן לא שייך לאוסר את התצרות בפנא, אבול צדי"ן יש מקום לחקור האם פבשר ופחלב יבאצו זה מזה בכלי שני ויאסרו באבול מדרבנן - שפ"ר אובל בשר אס בליצות של חלב וחלב אס בליצות של בשר. ופנה. בשלשת פשיטות בעירוי ישנן שתי שיטות עיקריות לגבי פחיס שבין בליצת לבין בישול - שפ"ר שיטת הרשב"ם פיא שדברי פנא בזבחים בנוגע לכלי שצ"ו לתוכו בשר קדשים הם כפשוטם שצ"ו מביא אבול אינו מביא - וא"כ אין שום ראיו"ה מזה שכלי שני אינו מביא למצטרות בליצת. אבול לפי ר"ת ורבינו ברוך כל שבו"ע צ"י חוס אס מביא שפ"ר מקורה של שיטת ר"ת שצ"ו מביא פוא מזה שיש חיוב לפכשיר את לכלי שצ"ו לתוכו בשר קדשים רותח. וא"כ - לשיטת ר"ת אין כלי שני מביא ככלל שפ"ר אינו מביא. אבול לשיטת הרשב"ם אין לנו שום מקור לזה שאין כלי שני מביא.

2' חידושי הרמב"ן ע"ז דל' ע"ד ע"ב, ואזר ראיתי... שבת'

הרמב"ן פביא מחלוקת אס בליצת תלוי"ה בבישול - יש שר"ו לתלותם זה בזה ע"פ דברי רבי יונה בירושלמי (ר"ת). ויש שפ"ק על זה מסוב"ב ריש חולין שיש מ' מסובר שבית פשיטת - נקום פשיטת ב"באור פבפנא בשעת שחיטת - נקרא רותח ואס נמ"א פבפנא ערפא פסכ"ן אצונ"ה פכשר - ואצ"פ שאין כאן בישול בכלי ראשון, ויש שדחו את פראיו"ה (ולכא פסב"ר הרמב"ן איב) ופרמב"ן אצ"ו אצן שאי אפשר לתלות בליצת בבישול כחו שצ"ה ר"ת שפ"ר אס מליחא אינו בכלל בישול ובכלל זאת מביא (לעיל ראינו שפרמב"ן חולק על ר"ת לגבי עירוי).

3' תורת הבית לפרשב"א בית רביעי שער ראשון, גבאי זה חס... מסכים אפ"ס'

פרשב"א פביא את דעת ר"ת ורש"י (כנראה פיתח לו גירסא ברש"י שאין לנו) שכל שאינו מביא אינו מביא ופסק למצטרות כדברי הרמב"ן שאיסור רותח בכלי שני אוסר את הפיתר שנב"ל לשם.

ופנה, הרמב"ן וברשב"א שפסקו שכלי שני מביא לא מלינו במפורש אד כמה מביא, וכנראה יש אי בהירות בז"ן -

4' אור יו"ד סי' ק"ה, כתב פרשב"א... סולדת בן'

פאר כנראה פבין שפרשב"א סובר שכלי שני מביא בכלול ולכן פקשה על ראיתו מבית פשיטת שאינו מביא אלא כדי קליפה. ולכאורה קשה לפבין את פירושו בדברי פרשב"א - וכי סובר פרשב"א שכלי שני מביא יותר מצ"ו!

5' יס של שלמה פרק שמיני חולין סי' ע"א, ולענין פסק פלכ"ה... ואוסרו'

מפרש"ד פסק כחו פרשב"א וכפבנת פאר ופסב"ר מדובר באיסור לח בכלי שני שמתערב אס חתיכת פיתר ל"ו - או פיתר לח בכלי שני אס חתיכת איסור שפחתיכה מסובבת מכל ל"ד ולכן יש כאן בליצת בכל (למרות שאין בישול ואין פפלצת ופבלצת כאותה) - שאס נב"ל רואב כשר רותח מכ"ר לתוכו כלי שפ"ו בו שתי חתיכות אי איסור וא' פיתר לא תאסר חתיכת פפיתר) ודין תתאפ גבר בנא שלא נאסר פתחתון פוא בשתי חתיכות שאין אחת אצפת את פשני"ה.

6' שו"ע יו"ד סי' ק"ה סעיף ב', ט"ז ס"ק ד', ...אכ"ל, ולענין מצשה... סולדת בו'

פשו"ע חולק על פירושו של פאר ברשב"א וסובר שלא נאסר אלא כדי קליפה (שפ"ר בית פשיטת וכן מליח - פפס מקורותיו של פרשב"א - אינם אוסרים יותר מכדי קליפה). ופ"ז חש למפרש"ד שלא במקום פפס דול ודבר חשוב.

7' נקודות פכס"ל שם על דברי פ"ה ורש"ד, ...דצ"כ"פ אין כ"ש מביא בכולו'

פ"ק אצן שכלי שני אינו מביא יותר מכדי קליפה אס לפי פרשב"א מפני שלא צדי מצ"ו שפסק פקילוח (שפ"ר בכ"ש כבר נפסק פקילוח מפכ"ר)

ופנה. המחבר חשש דשיטת פרש"ב"א. דכתחלה - ולא פסב"ר אום כוונת פלכתחלה פ"א שד"א דגרום
ב"ע"א כ"ע"א או שפירושו דק"ל"א את הפיתר או את הפשר ופחלב-

8 "ע"ק ס"ק פ' ... בדבר זב'

ה"ע"ק פ"י ע"אסור דגרום לציאת איסור ופיתר או בשר וחלב בכ"ע (אפילו בדבר שפירק דפדיח - ומדנן
שמותר דגרום חיוב פדחה א"פ"פ שבין כ"ק פדריק דפדיחו- בכל"י ש"י יש דפחמ"ר). אב"ד אום לעז זב"ז אין
לז"ק בק"ל"פ.

ווי"א. ש"פ"פ פ"ע"ז אפילו בדיעבד אוסרים את כ"ע פתצרות בכל"י ש"י אום אח"ז מפ"ס ל"ל"ל. ואילו ד"פ פשו"ע
מחירים את הכ"ד.

9 'חידושי ר"ע אי"ר ע"ד דברי המחבר ש"ס ב"ד ד"פ ד"ז

כ"ע ש"י ע"אפ"פ בפ"ע"ד"פ ל"ריכ"ס דפ"ע"ד"ע ג"מ ד"פ פחמ"ר - ז"פ בכ"ד"ע דכתחלה. אב"ד כ"ע ח"רס ע"ע"ע
נכ"ש בפ"ע"ד"פ מותר בפדחה.

10 "ע"ת חתם סופר ח"ק י"ד ס"י ל"פ, דאנן ר"ע"ס... עבדינן

ד"פ פחמ"ס אום מחמירים דפ"ע"ד"פ אפילו כ"ע ש"ע"י. וכ"ע ח"רס ש"פ"י י"ב חו"ד"ע מ"כ"כ מ"ע"ל"ס ע"ע
פ"ע"ס.

11 'פתחי תשובה ס"י ל"ד א"ת ז' בסוף, ופנה ע"נ דאנן ר"ע"ס... נופ"ס כן

אין פנ"פ"ע כ"נ"ע בחמ"ס

4 כתב הרשב"א יש

אומרים שאין מפליט אלא חום של כלי ראשון
שהוא מבשל אבל כלי שני וכן עירוי שהוא ככלי
שני אינו מפליט. ולא נהירא שהרי חום של בית
השחיטה וחום חלב הכסלים מפליט שהן פחותים מכלי
שני. אלא כל חום שעל ידי האש מפליט אפילו אין היד
סולדת בו עד כאן. ונראה לי שאין הנדון דומה לראיה
שאין חום בית השחיטה וחום חלב הכסלים מפליט אלא
כדי קליפה אבל להבליע בכל ההיתר לא חשוב חום
אלא אם כן היד סולדת בו.

2 ועוד ראיתי שמדקדקים מן הסוגיא הירושלמית שהזכרנו
דכלי שני גמור אינו בולע כלל, ואם עירה רותחין אסורין
לקערה ונתן לתוכה חתיכה של בשר שחוטתה מותרת בהדחה,
דהא דייקנין לר' יונה דכיון שהכלי בולע מן העירווי מבשל
הוא, אלמא כל שאינו מבשל אינו בולע כלל, הלכך כלי שני
שאינו מבשל אינו בולע. ואחרים הקשו והלא לדברי האומר
(חולין ח' ב') בית השחיטה רותח סכין טרפה אסור, ודחו זה
בקש. ואני תמה שהרי קערה שמלח בה בשר אסורה משום
דמליח הרי הוא כרותח (חולין ק"א ב'), ואע"פ שאין במלח
משום מבשל לגבי שבת

3 באי זה חם אנו חוששין לפליטת האיסור,
ולבליעת ההיתר ממנו, יש מן החכמים¹¹
הראשונים ז"ל שאמרו שאינו ראוי להפליט
ולהבליע אלא כלי ראשון, דכלי שני אינו מבשל
וכן ערוי דכלי ראשון ככלי שני הוא ולא ככלי
ראשון, וכל שאינו מבשל אינו מפליט ואינו
מבליע. וכמו שנראה מסוגיא ירושלמית בפרק
כירה (ה"ה) ובפרק קמא דמעשרות (ה"ד) והרי
אנו כותבין אותו למטה. ורש"י ור"ת ז"ל
סוברין דערוי דכלי ראשון¹² מבשל ככלי
ראשון. ומכל מקום בין כדברי אלו בין כדברי
אלו, אם איתא דכל שאינו מבשל אינו מפליט
ומבליע אם כן היתר שנפל לתוך איסור שבכלי
שני אינו בולע, ובהדחה בעלמא סגי ליה
ואפילו שניהם חמין כיון שלא נגעו זה בזה אלא
בכלי שני, וכן אם עירה איסור רותח מכלי שני
לכלי של היתר אינו בולע ואינו צריך הגעלה.
ואלו דברים שאין הדעת¹³ סובלן ואין פשטן
של סוגיות שבגמרא מסכים עמהם,

5 ולעניין פסק הלכה, כתבתי בפ' כירה ס"י כ"ד,
נהי דכלי שני אינו מבשל, אפי' יד סולדת בו, וגם אינו
מפליט ומבליע כאחת, כגון דבר איסור שנאסר כבר, ודבר
היתר שבאו בכלי שני, אין נאסרין זה מזה (וכ"כ לעיל ס"י
ס"ד) אבל בדבר איסור שנפל לכלי שני של היתר, או היתר
לאיסור, שפיר בולע, ואוסר עד כולו, מאחר שהיד סולדת בו,
כמו בכלי ראשון, וכל שכן בעירווי, ולא שייך לומר תתאי
גבר, להקיר מה שלמעלה, כי אם בחתיכה, אבל לא ברוטב,
ודבר צלול, המתערב עליו מכל צד, ומסבבו, ואוסרו

10 דאנו רגילים להחמיר בכל הכלים אפי' כלי שלישי כ"ז שהיו"ס
וכמ"ש פר"ח ס"י ס"ה א"ס לא צ"פ"מ ויש עוד סברות להחמיר ובכל זאת
א"ס אפשר להכשיר הכלים ולהשהות כלי חרס אלו מלריכ"ס הכשר ושיבווי
ולפעמים ג"כ להגעיל הכלי חרס ג"פ צרותחיס אחרי השיבווי וכמ"ש הטור
ס"י קכ"א צ"ש העיטור דכל מה דאפשר למיעבד צהיתר עבדינן

למדנו את דני בישול ובלעזב בכלי ראשון. צירוי נכ"ר, וכלי שני-

שכלי ראשון על פאש ממשל ומבליע ומפליט כאחת בכולו לכ"ע ופאו בבישול פאמור בתורה לענין בבי"ח.

כלי ראשון שלא על פאש- דפי פרימבין ולפי פרימב"ס ע"פ פצרוק פשלחן ממשל מדרבנן בלבד. דפי פרי"ן נחלקו פבבלי ופירושט"ן בדבר ופלכפ כבבלי שממשל מדאורייתא. דפי ר"ת ע"פ פפ"מ ופצרוק ע"פ שו"ת בית יעקב ולפי מפרש"ל, ש"ך, ופר"א כלי ראשון שלא על פאש ממשל מפ"ת -גשבת לוקה ובגשר בחלב נאסר בפנא.

צירוי כלי ראשון דפי פרימב"ס אינו ממשל כלל ומבליע כדי קליפה אבד אינו מפליט ומבליע כאחת. דפי ר"ת בתוס' ע"ז אם לא נפסק פקילוח ממשל כולו ומבליע ומפליט כאחת ואם נפסק פקילוח כדי קליפה, דפי רבינו ברוך ותוס' בשבת בשם ר"ת צירוי שלא נפסק פקילוח ממשל כדי קליפה ומבליע ומפליט כאחת כדי קליפה ובנפסק פקילוח פסק פרימ"א שאינו ממשל כלל וכן אינו מבליע ומפליט כאחת אבד מבליע כדי קליפה -לפי פפ"מ מדרבנן בלבד ולכן אם אינה נכרת אי"ט ס' כגדפ.

כלי שני דפי פרימב"א ע"פ פאור אינו ממשל ואינו מבליע ומפליט כאחת אבד מבליע בכולו, ואילו דפי פבי"י סובר פרימב"א שמבליע כדי קליפה בלבד, ולפי ר"ת אינו מבליע כלל.

בנעז דפלכפ למעשה, מנינו עוד כמה פריטים בראשונים ואחרונם שיש בהם כדי לשנות את הפלכפ במקרים מסוימים.

קודם כל נשאול פשאלה- אם פכניס גבינה לקדדו ובו מתמשל בשר ופסיר תאו פגבינה מיד -פאם נאסרו פבשר ופגבינה? שאולו זו כוללת שתי שאולות- פאם מתערבים פפ"מ מיד או פדרוש זמן מה עד שבולעים זה מזה- ואם תמזי לומר שבולעים זה מזה במעז פאם יש על זה שם בישול עד כדי לאסור אותם בפנא?

1' חולין ק"ח ע"ב, וכן תני לוי במתניתין... מחמת בשולו, ורש"י ד"ה אחרים

פאורש כאן שאין לוקין על פבישול עד שיתמשל בשיעור אחרים פיו אוכלים אותו -ורש"י פ"י ש.אחרים פיינו נכרים שפרי בבי"ח אסור! ופכווננו לבישול כל זריכו

2' פרי חדש יו"ד סי' פ"ז אות ט', וכן אם בישל... שרי הפנא

פפרי חדש פבין ש.אחרים אוכלין אותו פיינו כמאכל בן דרוסאי -שראו לאוכלה ע"י פדחק.

3' פרי מדדים פתיחה דפלככות בשר בחלב ד"ה פנא, ושיעור בישול... ודוכתי אבאי

פפ"מ ע' אען שבליעה מתחילה מיד וממילא אם נפלח חתיכת בשר לחלב רותח וסלקוה מיד -א"ל שאין כאן בישול דאורייתא בכל זאת אסורה מיד ואפילו בפנא! ולכאורה סובר פפ"מ ע' שא"ל שאין לוקין על פבישול אם לא נמשל לפחות כמב"ד (דפי פפ"ח) או כל זריכו (דפי רש"י) בכל זאת צירוב פפ"מ מתחיל מיד ופיות ופאו ע"י חוס כלי ראשון נקרא דרך בישול ואסור בפנא.

נקורו של פפ"מ ע' פוא מסוביא שראינו בעניני תערובות מין במינו ומין בשאינו מינו שחתיכת בשר שנפלח לירפ רותחת של חלב אם סילק את פחתיכה קודם שנח פחלב מרתיחתו לדעת פמחבר כל שאין אעמים עזם בשר בחלב פחלב מותר אבד אם לא סילק את פחתיכה עד שנח פחלב מרתיחתו שוב אין אצימה מועלת שפרי פלכפ חתיכת פבשר את פחלב שבולע ואותו חלב פוא חלב איסור ואוסרת את שאר פחלב בששים ככל מין במינו. פפ"מ מפוסקים פאם קדם וסילק את חתיכת פבשר מיד -פגס שלא נאסר פחלב בכל זאת פחתיכה אסורה בפנא.

ופנו, במז' מנינו סוביא אחרת בנעז לפת חלב שנפלח על חתיכת בשר פפ"מ ע' בזבפו של פתבשיל ואינו שקוצה ברוטב -פאם אין ששים בחתיכה כגד פפ"מ נאסרה פחתיכה ואין פאור פתבשיל מניסר? לחתיכה לבד את פפ"מ. ואילו אם פחתיכה שקוצה ברוטב כל פתבשיל מניסר לבד את פפ"מ. מפ"מ בסוביא פאם נוצר את פקדדו מיד עס נפולת פפ"מ מתערבת עס כל פתבשיל ואם יש ששים בכולו כגד פפ"מ ככל מותר ואפילו פחתיכה שנפלח עליה -ולא אמרינו שנאסרה מיד עס נפולת פפ"מ. ושוב איננו נותר.

4' פתחי תשובה סי' ק"ה אות ח'

פחמודי דנאכל אען פפ"מ ע' ז' פאם אין פפ"מ ע' אעס עוברת מיד ממש, ולכן אפילו אם נפל איסור חס לתוק פיתר חס בכלי ראשון אם סילק את פאיסור מיד לא נאסר פפ"מ.

ולכאורה שתי פפ"מ ע' סותרות זו את זו-

5' צרוק פשלחן יו"ד סי' ק"ה ס"ק מ"ט, ...לדא נאסר

בצרוק פשלחן ר"ה לחלק בין חתיכה שנפלח לרוטב -שבולעת ומפליטה מיד, לבין חתיכה שנפלח על חתיכה שאינו נאסרות אלא לאחר זמן מה.

ענין שני פסוקים בירור פסוקים של תכונות אבר, שפירי במציאות פדבר תלמי באודם שני פדבריס ואם במדות פחוס של שניפס- שאין לדמות אירוי חלב רותח עם גבי חתיכה קטנה של בשר חס קיטת לנפילת ספת חלב שפירי סודרת בו נכח ראושו עם גבי חתיכה גדולה של בשר קפול!

6 ערוך פשחן סי' ז' א' ס' ק' י"א, י"ב, ... אבר'

פערק פשחן און שבדאי תלמי במציאות - ודאי נחלקו רב ושמואל אדאי בשוים וכסקבצו את פפדכפ כשמואל פייען בשוים דוקא!

דברי פערק פשחן מחודשים פם פדא (למרות שסתבר כן- פרי פויו לפס לחז"ל לומר כן במפורש). אבד באופן אחר מקובל לפקד-

7 חכמת אדם כדל נ"ט סעיף ב', ואפי' אירוי... ואינן אוסר'

ספפ אחת רותחת שניתנה ע"כ לזון חזק שנתענה קודם שנבדצה בקליפת פכדל:

2 וכן אם צייל בשר בחלב אלא שלא נחבשל כמאכל בן דרוסאי לא אסיר מן התורה כדגרסו' צפ' כ"ה דף ק"ח ובליזה צישול אמרו צצישול שאחרים אוכלים אותו אלמלא דכל שאין אחרים אוכלים אותו לא מקרי צישול וכיון דלא אסיר אלא מדרבנן שרי צבנאל

5 **מן** יראה לי דבכל הדינים שנתבארו בנניעת חם בחם בלא רוטב אינו א"כ הונחו זה על זה או זה אצל זה איזה זמן דאם תיכף נמלו זה מזה אין סברא כלל שתאסור ברנע אחת וכ"ש בהנחה בכלי שאינו אוסר א"כ שהה איזה זמן ויותר מזה ראיתי לגדול אחד שכתב דאפילו דבר נוש שנפל לרוטב ותיכף העלוהו אינו אוסר והביא ראיה פמ"ש בס"י צ"ב דבנפל חלב לקדרה של בשר על חתיכה שחוץ לרוטב וניער וכיסה מיד מצרפין כל הקדרה לששים [פ"ח כק"ח נשס חמ"ד] אלמא דאינו נאסר מיד ודברי מעם הן ומ"מ נ"ל דבשם הוי טמש מיד אבל בחם בלא רוטב או בכלי אם לא שהה איזה זמן לא נאסר

6 **יא** עוד יש לשאול ואיך נתנו חז"ל כלל בזה לומר דתתאי גבר א"כ אם נפל הרבה חלב רותח על מעט בשר צונן ונאמר דתתאה גבר ומקרה את העליון ואין לך דבר תמוה יותר מזה שהרי עינינו רואות שהחלב נשאר ברתחתו וגם מעט הבשר נעשה רותח וכן להיפך אם נפל הרבה חלב צונן על מעט בשר רותח איך נאמר דתתאה גבר ואסור החלב כשאין ששים הרי עינינו רואות שהחלב צונן לגמרי וגם הבשר נצטנן ולפי הראות כשיש ד' או ה' פעמים האחד נגר השני בהכרח לפעול על השני שיהיה כמותו ואם נאמר שבאמת יש בזה איזה שיעור למה לא למדונו חז"ל כמה הוא השיעור :

יב ויראה לי ברור דמיירי ששוין הן בהכמות ולפי ערך החלב בן הוא גם כמות הבשר ולכן נחלקו חז"ל האיכות של מי גובר העליון או התחתון ואיפסקא הלכתא דהתחתון נזיר

7 ואפי' עירוי שנפסק הקילות מבליע כדי קליפה אלא שאינו מפליט ומבליע בפעם אחת ומ"מ טפה אחת כיון שנפסק ממקומו אינו רותח כ"כ ואינו אוסר

פרמ"א בהפלות בשר בחלב מביא כמה ז'ורים מצטיים בלגא לרפלות צ"ר'ו ובהם כמה חידושי הלכה-

1' רמ"א יו"ד סי' ז' סעיף ז', ואם נשפק חלב... דתתאפו גר'

אם נשפק חלב רותח מכלי ראשון על משח - אחרי שנה פרי פואו בכלי שני (המשח פואו כלי שני) ואין לו כח להשיל ולפלוט, ואם פניחו על פחלב קדירה רותחת מלאה בשר - דפיין כלי ראשון שלא על פאש - דין כחם א"ע לון שפרי כלי שני דין כלי ראשון, ומחילא לא נאסר אלא כדי קליפה דפיין קדירה אלא אב"ט פבשר לא נאסר כהל' ואין ז'ויק לומר שאם פניח קדירה רותחת מלאה בשר על גבי חלב לון שנת נאסר הכלי ולא פבשר.

2' ע"ב ברמ"א, וקלוח... רק כדי קליפה'

פארתיח קדירה דגושה על חלב על פאש ונחל חלב מפקדירה על קרקעית פכיריים ונגא בקדירה לוננת שר - פוסק ברמ"א שאם נפסק פקילוח מפקדירה כלי פבשרי מותר בפדחה מפני שדין פחלב ככלי שני, ואם לא נפסק פקילוח אסור כדי קליפה ופכ"ל אלא פכשר - ולכאורה - כאן מפורש שצ"ר'ו בנפסק פקילוח דין ככלי שני ושלא כח שראינו בש"ק דעי"ד.

3' ד' אברת פ"ק וקלוח... ומבליע כדי קליפה'

צ"ר'ו שנפסק פקילוח פנחל א"ע משח דין ככלי שני לכל פדחות, ובש"ק (וכן ברמ"א שפ"א י' אברת) דזובר בנפסק פקילוח כשפ"א באו"ר.

4' ע"ב ברמ"א, אב"ט אספקדירה פ"א חמה... סי' ז' א'

פרמ"א פסק שחלב לון שנגא בכלי ראשון רותחת על בשר פרי ז' לון א"ע חם - ותתאפו גר' - נאסר כהל' (כאל' פבשר שבקדירה). ולכאורה ז' - מנה נחשבת פקדירה לתתאפו ופחלב פנחל דעי"א?

5' ע"ק ע"ק ד"

בש"ק מטיע שלש תירוטים - או שפחלב נקרא אלא מפני שי"א מלמדה (ואצ"פ אח"כ נחל על פכיריים), או שבמקרה אחר אומד במקומו ופשי נא ז' שמצד נקרא תתאפו, או שמדובר כאן במקרה אלא פחלב על גבי פקדירה.

אז ס"א של צ"ר'ו מטיע בראשונם פואו א"ן פזיצה - אד"ס פאוליס מפקדירה רותחת, ל"ל פוזכרה סאלת אפת חלב שנפלה על פחתיכה פאומדת מאל' למפלוס פרוטב כתבש"ל שאם אין ששים בחתיכה בלבד כנגד פשפה פחתיכה אסורה, ואם נצר את פקדירה מ"ז מלכ"ל כל פתבש"ל לבטל את פשפה. שם ב"מ מפורש שגם אם כוסה את פקדירה מ"ז מלכ"ל כל פתבש"ל לבטל את פשפה מפני שפאד"ס מלכ"ל את פשפה ככל פתבש"ל. פרמ"א כאן מביא ז'ור דומה -

6' ע"ב ברמ"א, אפ"ה פנפ"ל על גבי... וט"ז ס"ק כ"ח, ובעיקר... דע"ד', שנתא באותו פאס...

ל"פ פרמ"א אפת חלב שנפלה על כ"ס'ו פקדירה אחרי שפתבש"ל פתח"ל ל"זיצה, פזיצה מלכ"ל את אספקדירה ככל פתבש"ל ופכ"ל מלכ"ל לבטל אפ"ה ואפ"ה פכ"ס'ו לא נאסר - ול"פ' מפרש"ל פכ"ס'ו אלא נאסר חמם שנתא לא פזיצה פנפ"ל לבטל את פשפה.

7' ש"ת פרא"ש כלל כ' תשובה כ"ו... על קדירה', אמנם... פזיצה'

פרא"ש חידש א"פ פמשנה במכשירין שבנוס"ף לז' פאד"ס מלכ"ל את אספקדירה פבל"ט במקום אחר לכל מקום שנתא, פזיצה על חלב נחשבת א"ל פ"א לחלב אלא - וכן פזיצה פאוליס מכל דבר ד"נה כדבר אלא.

8' ש"ע יו"ד סי' ז' סעיף ח' ורמ"א... שאולת'

פשו"ע פסק כח שראינו ברא"ש, ופרמ"א פוס"ל שאם פקדירה כ"כ גבול מפתחת אד כדי שאין פ"ז סולדת פזיצה כשנתא ל"קדירה (ופקדירה פאלינג לוננת) פכל מותר.

9' פתחי תשובה ע"א אות ו', ... אין זיצתו כחופו'

פפרמ"א ד"ק מפרמ"ב"ס פזיצת דבר יבש אינג כח פדבר אלא - ודוקא פזיצת דבר נז"ל אמרין שדין שנתא כח פדבר אלא.

10' ש"ת אגרות משנה חלק יו"ד א' סי' נ', פנפ"ל... מאלת', אספקדירה... פזיצה', אב"ט... ז'.

ר' משנה ז"ל אספקדירה פשתא באותו תנ"ך לבשר וחלב מלכ"ל ז' אחר ז' פחש פזיצה, ואם פשתא בתנ"ך לחלב"ל אספקדירה פזיצה מותר לפשתא בו לבשר אחרי אלא, ואם פשתא בו בחלב"ל יבש ופסק אספקדירה מותר לפשתא בו לבשר מ"ז.

11' רמ"א סי' ק"פ סעיף ט', אסור לערות מכלי... וט"ז ס"ק ו', ... בנ"בוק'

פרמ"א אסור לערות פיתר א"ע אסור חם מפני שפנ"בוק מחרם - ומפורש ב"ז שפוא דוקא כשפתחתו פוא פחם.

12' פער פ"ין א"ח סי' תמ"ד אות ד'

כאן פחמיר פ"ב שלא לערות מכלי חם שנתבשל בכלי של פוסח לתוק כלי חמ"ל לון בצרב פוסח!

סג בנצח ככ"י שני מ"ינין חידושים למצפה באחרונים - רובם מבוססים על דברי פתוס' בשבת. ראינו את דברי פירוש' בנצח לפרד' שבין כ"י ראשון לכ"י שני - על"א צ"ע פרחק לכ"י שני כ"י שצ"ע לכ"י ראשון - אב"ד משמעות רב"ב לכ"י רוב ראשונים פ"א שפב"ד' מתירה כ"י שני אפ"ל באופן שכל"י ראשון נב"ד נדאור"ת"א. פתוס' ע"ש בשבת באו לפרס"ב"ר לנ"פ אין כ"י שני נב"ד -

13 תוס' שבת ד"ל מ' ע"ב ד"ב וש"א מ"נ

פתוס' פס"ב"ר שבכ"י שני דפנת בכ"י שכל"א פוח"ח ע"י פ"א מ"נ"ת את פ"אכ"ל פרות"ח ו"ינין ענתת לו רב"ד

14 י"ס ע"ד ש"מ"פ חול"ן פ"ר ח' ס"מ"ן ע"א, וד"ע ש"י"ן... ד"ינין ככ"ר

ש"מ"ת מפרש"ד שדבר ע"ז מ"ח"ק את ח"ו"ו אפ"ל בכ"י שני ומ"ל"א ד"ינין ככ"ר.

15 ש"ע י"ד ס"י ז"ז ס"ע"ל ז'... פ"ח"ת"כ"פ א"ס"ר"פ' ור"מ"א... ר"א"ש"ן, ו"ש"ק ס"ק ע"ד

פ"ר"מ"א חול"ק ע"ד דברי מפרש"ד וס"ב"ר אפ"ל דבר ע"ז בכ"י שני אי"ן ככ"ר

16 ש"ק י"ד ס"י ק"פ ס"ק ח'... ס"ד"ת בו ע"ש, ובס"ל מ"י"פ"ו וד"א"ו...

פ"ש"ק פ"ס"ק כ"מפרש"ד אב"ד דוק"א ב"ד"ר ע"ז ע"מ"ן - ד"ר ש"ינין נשפ"ק, אב"ד ע"ז"ל ע"ב"י בכ"י שני אי"ן נב"ד

17 ע"ז ס"י ז"ז ס"ל ס"ק י"ד, ו"ל"פ"י פ"ר"א"פ ע"ד"ד"ד...

פ"ע"ז ע"ש"ת מפרש"ד ב"ר"ח"ל ד"ח"ק"א ד"ס"כ"י"א

ע"ז ח"ד"ש"ב ע"ז שני מ"ינין ב"ע"ז -

18 ע"ז י"ד ס"י ז"ז בס"ל פ"ס"מ"ן, כ"ת"ו"ב ב"מפר"ו"ד... כ"מ"פ ת"פ"א פ"ש"י"פ'

מפר"ו"ד כ"ת"ב ש"א"ן ע"ד פ"כ"ל ד"ן כ"ר מ"מ"ל"א א"ס ר"ב"ה ל"פ"כ"ש"ר כ"י פ"ע"ז"ן ע"ר"ו ל"א י"ע"ר"פ ע"ד פ"כ"י מ"פ"ל. ופ"ע"ז ס"ב"ר ש"ד"ינין ככ"י ראשון

19 ע"ש, ו"ת"ו ד"פ"ת"ס"פ"ת... ד"כ"י" ראשון

פ"ע"ז פ"ס"ל פ"ת"ס' ב"ד"א"י ד"ן פ"כ"ל ככ"י ראשון מ"פ"ן ש"ד"פ"נת נ"ת"ח"מ"ן ע"ד פ"א

20 ח"ו"ן א"י"ש א"ו"ח ס"י ק"כ"ב ס"ק ע', ס"ד"ר כ"י פ"ס"ע"ד"פ... מ"כ"י ש"ל"ש"י

פ"ח"ו"ו"א ע"ז"ן ע"ז פ"כ"ל פ"כ"ס"פ ע"כ"ר שכל"א ע"ד פ"א אי"ן ל"ן את פ"ע"צ"נ"פ ש"ל"פ"י פתוס' ד"ינין ככ"ר.

7

בני שיחיה, ששאלת על אלפס חולנת אם יכולין לתת למטה צבירה תחת קדרה של בשר. נראה לי שאסור ואפילו נדעוד אם נעשה הייתי אסור הקדרה, כי הזיע העולה מן האלפס הוא כמו חלב. כדחתן צפ"צ דמכשירין¹ מרחן עמלה² זיעתה עמלה, וטהורה³ צבי יותן. צריכה שצבי והית מויע מחמתה אם עמלה זיעת כל הצית שמחמתה עמלה. ועוד שנינו החס⁴ זיעת האדם טהורה, שמה מים עמלים והזיע זיעתו טהורה, כל צמיס שאובין והזיע זיעתו עמלה. מכל הנין שמעיין דזיעה היוצאת מן הדצר חסובה נאורו דצר. נמנל"ת זיעת האלפס חולנת היא כחלב והוא ליה נעיפת חלב שנפלה על קדרה

לידע אם קדרה רוחמת מקבלת זיעה, דשמא חוס הרמיחה שפה מעכבתה מלקבל הזיעה.

10

הנה בתורי הגעז שבמינה זו אם יש חשש זיעה בבשלו תבשיל של בשר מגלה לאסור לבשל אחר תבשיל של חלב מגלה אם היה זיעה אין להחיר לבשל תבשיל בשר ותבשיל חלב מגולין אף בזה אחר זה לזמן פרובה. אבל מסופקני אם חוששין בסתמא לזיעה אבל אפשר דבתורים אלו ססתומים נגג וכתלים ודאי מויע או שיותר נוטה שיויע, ולכן יש להחמיר למעשה שלא לבשל בהתנור קדירות מגולות. ובידעוד כיון שהוא ספק אין לאסור אם היה אחר המעלי"ע דהבליעה היא ג"ס לפגם ומצד חשש שמא נפל מהזיעה שבעין איהו טפות הוא יותר משישים לפי המסתבר יותר וכיון שהוא רק ספק איבא ס"ס שמא לא היה זיעה כלל ואף אם היה זיעה שמא נפל רק טפות שאיבא ששים נגדם

כהמסתבר.

והנה אם לא נתבשל בתנור קדורת בדבר לח אלא שאפו אי בשלו דברים יבשים שהם אוכלין בלא משקין איתא בפמ"ג בהקדמה לא"ח בהנהגות השואל עם הנשאל בסדר שני סעי' ל"ו דזיעת אוכלין אינו אסור ובחלב מהותך נפי מצד להיתר שאין זיעתו אסור ע"פ הרמב"ם דפ"ו מסמאת אוכלין היד אבל כתב בלשון אפשר משמע שסתמק לדוגא התבא גם בפ"ת ס"י צ"ב סק"ו בלשון אפשר אבל ביבש ממש משמע שלא מסתמק כלל ומתיר בברור וא"כ באפו ובשלו רק דברים יבשים יש להחיר לדיריה בזה אחר זה אף בהזיעה. ומ"ם למעשה בדאי הזיעו יש להחמיר אבל בסתמא אין לחוש לשמא הזיעו בדברים יבשים ומותר בסתמא בזה אחר זה.

14 ודע שאין שייך כ"ש אלא צדצר המתערב אלל החיכת צשר או דג או אורז או דוחן שמעריין חס מן הקדירה אם הי"ס צו דינו ככ"ר

20 סדר כלי הסעודה, ששופכין מן הקדירה לתוך קערה גדולה, ושואצין מן הקערה צכף ונותנים ללוחיות כל אחד ואחד, ופעמים שואצים מן הקדירה ונותנים לתוך הלוחיות, ואם שואצים מתוך הקדירה בשעה שהיא על האש, כף עלמה נעשית כלי ראשון, והלוחיות נאחסרת כדי קליפה, [ע"י ע"ז ס"ס צ"צ וצנה"כ שם] ואם שואצין מן הקדירה לאחר שהעבירה מעל האש, נראה מדברי הראשונים שהביא הע"ז שם שמה שצכף הוא דין כלי שני, וצדין כלי שני כצר הכריע מן יו"ד ס"י ק"ה ס"ב להחיר דיעצד, וכש"כ אם מעריין מהקדירה לקערה ושואצין מקערה להלוחיות, דה"ל עירווי מכלי שלישי.

א"כ עסקנו בדני' בשר וחלב וכן איסור ופיתר שנתעורבו דרך בישול שאם התחתון רותח פטעס מתפשט בכד ושנים איסורים, ואם התחתון זנון לא נאסרה אלא קליפה בלבד. במשנה בפסחים מזיין שישנם אופנים ישיפה שטעם פאיסור לא נתפשט בכולו אולם אוסר יותר מקליפה-

המשנה אוסקת ב"ל"ית קרבן פסח:

1' פסחים ד"ף ע"ב במשנה, נ"ף מרואב ע' פחרס... יאד את מקומו

אם בשעת ז"ל"י"ף נ"ף רואב ע' דופן התעורר ושוב נ"ף פרוטב מדופן התעורר ע' פבשר אוסר מקום מלאו בבשר (נ"א' נ"א"ף אי"ז"ף איסור יש כאן בכ"ל)

2' רש"י ע' ד"ף יאד את מקומו... בצובי'

נ"ל"ת מקום פ"א יותר מקליפה מפני שנבדע ק"ת יותר בצומק

3' נ"א' ע' , איתמר... בחרס רותח'

קרבן פסח נאכ"ל רק, ז"ל"י אש' ו"א שנ"ל"ף ע"י אי"ז"ף קומר שנתחמם מפאש, ומי"א פרוטב שנ"ף ע' חרס חס בתעור נפס"ד - שנ"ל"ף ע"י דבר אחר, וכשחזר ונ"ף ע' פבשר ב"ע פבשר ע' כ"ד נ"ל"ת מקום מרואב פסח פסוד - פ"ר שנב"ע פרוטב בבשר ו"א ד' בקליפה ובכ"ל זא"ת ע' אוסר א"א כ"ד נ"ל"ף. פ"א' בחולין קב"ע ח"י פב"ע"ף מתפשטת בכולו ח"י' ע' -

4' המשנה חולין ד"ף ז"ו ע"ב, ירק... אוסורו' ונ"א', א"ר ש"א... ע"ד' ורש"י

בישול אוסר כולו אב"ל ע' ז"ל"י"ף, והמשנה בפסחים פ"ר אוסקת ב"ל"י

5' תוס' ע' ד"ף ע' ד' ש"א... ול"א ע' בקליפה'

א"ר ע' פ"ר, אב"ל ב"ל"י א"ף ש"א אוסר כולו מ"נ ז' נ"ל"ת מקום

6' ר"א"ש חולין פרק ע"ד הנש"ף ס"י כ"ד, א"ר ש"א... ול"א ע' בקליפה'

פ"א"ש פ' כ"ד נ"ל"ף כצובי א"ב"ע

7' ש"א ע"ד ס"י ק"ף ס"ל' ד',... ול"א כ"ס"ף אותה... כ"ד נ"ל"ף

כ"ד ש"א חולין מרואב מ"א"ש ש"א תבש"ל נקרא ז"ל"י ואוסר כ"ד נ"ל"ף ב"ל"ד (וכ"ז בחס ע"א חס או זנון ע"א חס ד"א"ל חס ע"א זנון ע"א בקליפה ד"א ע"א ז"ל"י מ"ב"ש)

8' חולין ע' ז"ו ע"ב, אינ"ן... מרואב א"נ"ן, ורש"י

פ"א' נ"א' מק"ש א"ר ע' מ"א פונ"א אוסר כ"ד פ"ד' שנ"ל"ף קודם נקור פח"ל - פ"ר ע"א אוסר כולו ול"א רק כ"ד נ"ל"ף

9' ע' ר"ש ז"ז ע"א, ע"א ח"ל ד"מפ"ע' ורש"י

ח"ל מתפשט אפ"י ב"ל"י

10' ע' , ובח"ל אוסר... כחוש פ"י, ותוס' ד"ף פ"א

ד"פ' ר"א"ש בתוס' רק ח"ל ש"ן מפ"ע אב"ל ע' כחוש, ד"פ' ב' כ"ל ח"ל מפ"ע (א"א ע"א אין פ"ר ח"ל ב"ע בש"ס)

11' ש"א ע"ד ס"י ק"ף ס"ל' פ',... ואינ"ן מפ"ע', וס"ל' ו'

פ"א"ש פסק כ"פ' ר"א"ש בתוס' אב"ל מ"ד' ש"א יש ש"ס כ"ד פ"א"ר - ב"ל"ד. וי"א ש"ס בחס וזנון בחס ב"ל"י כחוש אוסר כ"ד נ"ל"ף, ז"ל"י ש"ן אוסר כולו כ"ב"ש"ל (א"א"כ ב"ע ב"ס') חס ב"ל"ד כ"ל אופן א"ז"ל א"א קליפה

12' תוס' חולין ד"ף ז"ז ע"א ד"ף ע"ב ח"ל... ול"א ש"ן

תוס' פק"ש מ"א בפסחים ע' אוסר פרוטב יותר מכ"ד נ"ל"ף פ"א רואב קרבן פסח פ"י ש"ן ח"ל ש"רואב פנ"ף בשעת ז"ל"י"ף פ"א ז"ר כחוש

13' תורת פ"ת ד"רש"ב"א בית רב"ע' סוף ש"ר ר"א"ש, כ"ד ד"ר... מקומו

ש"ת פ"רש"ב"א פ"א שבפסחים מ"ד"ר ב"ש ס' ובכ"ל זא"ת ז' נ"ל"ף ח"ש ש"א"ר או"ן מתפשט בש"ו, וב"ד נ"ל"ף ס"ב"ב פ"א"ר ע"א ח"ל יותר מוכ"ז או"ן ב"ל"ד (ד"פ' פ"רש"ב"א רואב נקרא ש"ן)

14' ש"א ע"ד ס"י ק"ף ס"ל' פ', וכ"ד ד"ר... נ"ל"ת מקום

פ"א"ש פסק כ"ו ש"א"ר ב"רש"ב"א - א"א"כ ב"ע ז"ל"י ז' נ"ל"ף ע"כ"פ"ר, א"א ש"ש"ן אוסר את פ"ל"ד חס אין ש"ס

15' מ"א ע"א ד"א"ן א"ן בקי"א"ן...

פ"ר מ"א פח"מ"ר ב"ע ז"ל"י ע"א"ר כולו (חס אין ס') וחס יש ס' ע"ד"ן ז' נ"ל"ף (בכחוש מ"ק"ר פ"ד"ן, ובש"ן מפ"ן

15 רמ"א שט"ו"א דאין אונ בקיאין...

פרמ"א פחמיר בכל ז' ד' דאסור כולו (אם אין ס') ואם יש ס' צדי"ן ז' נאידע (בכחוש מציקר דין, ובשמן מפני חשו של פרשה"א). ואיפ"פ אין מקום להסתפק שבאיסור שמה מותר הנאידע בלבד - דמש"ל ב"ק הותח שנתחמ"ז ונב"ט צ"ו מ"ב - ואת הפלכא למעשה נראו דקאן.

13 כל דבר

שיש לו פעפוע * שנפל במקום ידוע מן
החתיכה, שאע"פ שיש ששים בחתיכה לבטל
את האיסור, צריך ליטול את²³⁵ מקומו

למנוח שבשר וחלב וכן איסור ופיתר שנפד אי' מהם על השני כשהשני רותח - אם הוא תבשיל רותח (שמונח ברוטב) פסעם מתעורר בכל ולכן אם יש ס' כנגדו בכל מותר ואם אין ששים בכל אסור - ואם דרך לטייף (שכולו חוץ לרוטב) אם הוא כחוש אסור כדי נגיפה, ואם שמו' אסור יש ששים בכל כנגדו ז' כדי נגיפה, ואם אין ששים כנגדו בכל אסור - ופרמ"א הפחיר להחשיב כל איסור לספק שמו'

ופנה בנגע לתתאפו גבר' ברור שאין נפק"מ אם האיסור, תתאפו' או הפיתר - שבכל אופן שפרותח למסא מרתוח את הפעולין ושניהם רותחים, אבל מה שאפשר לדון עליו הוא בנגע לז' שאיסור שמו' מפעפע בכל הפיתר - איך פדיון אם האיסור כחוש ופיתר שמו' - פאם האיסור מפעפע בתוך כל הפיתר אחרי הפיתר שמו'?

בגמ' בפסחים מטינו מחלוקת בדיון, ריחא' (פראיו נלמד לקמן) דפיינו איסור ופיתר שנלדו יחד בתנור באופן שאין זינא אבל אי' מקבל ריח מפשני - רב סובר, ריחא מילתא' - שריח איסור אסור ולו חולק וסובר, ריחא דלא מילתא' - שאין ריח איסור אסור, וחז"ל קבצו שדבר כחוש אינו מוטיא ריח-

1' פסחים דל' ע"ו סוף ע"א, אמר רב... מהדדו, ורש"י ד"ה בשר

בנגע לריחא אנו אומרים שפיתר שמו' מפסע את האיסור, וא"כ יש מקום לומר שכן הוא בנגע לפעפוע בכל הפחיתכא-

2' שו"ע י"ד סי' ק"ה סעיף ה', ואפילו חתיכת פאיסור... בכולו' וט"ז ס"ק י', ... לפיתר'

השו"ע פסק שאם הפיתר שמו' גם אם האיסור כחוש מפעפע בכולו, וא"כ - בכל איסור ופיתר שנתעוררו דרך ביטול - דפיינו שנפד איסור לתוך תבשיל שד' פיתר והסיר את האיסור בכל זכות נאסר כל התבשיל אם אין בו ששים כנגד האיסור, ואם דרך לטייף - דפיינו איסור שנפד ע"פ פיתר על פאש - או פיתר בכ"ר שכולו חוץ לרוטב - אם האיסור או הפיתר שמו' בכל אסור ואם יש בפיתר ס' כנגד האיסור עדיין ז' נגילת מקום - ואם שניהם כחושים נאסר רק כדי נגיפה אלא שפרמ"א חשש בכל איסור שמו' שמו' פאסו. ובכל אופן שנתג איסור רותח ע"פ פיתר זמן אי"ל אדא קליפה.

ופנה בביטול פשט הוא שמהפ"ת אחרי שנאסרה חתיכת פיתר ע"י שבלע איסור, אם שוב נבלע לתבשיל שד' פיתר, פאיסור פבלעו הפיתר אסור את הפיתר שבתבשיל אם אין שס' כנגדו שאין נפק"מ בין איסור בלע לז' איסור בעין, אבל ב"ל' הוכיחו פראשונם שא"א לומר כן - שאם נבלע איסור ע"פ פיתר רותח (ושניהם כחושים) נאסר כדי נגיפה מהפיתר ואם אח"כ נגע הפיתר שנאסר בפיתר אחר ודאי לא אסרו כלל, שאם ביכולת הפד' לטאסור, למה לא אסר יותר מכדי נגיפה באותה חתיכה ע"מ?

3' תורת הבית דהרשב"א בית רביעי שער ראשון... כתבו... מצט"ו, ומו"מ... גבר'

רק דבר שבלע איסור שמו' יכול לטאסור חתיכה בנגיעה דרך לטייף

4' בית יוסף י"ד סי' ק"ה ופא דחתיכת איסור, כ"כ הרשב"א... עכ"ל'

פב"י פביא מהרשב"א שאפי' אם הפיתר שמו' אין עס כחוש פבלעו בו עובר דרך לטייף, ופאר פסק כן. ע"ז מקשה פב"י -

5' עס בבי"י, ויש לתמוה... ליעך בסבאו'

פב"י תמה למה פסק פאר כחו הרשב"א שבלעו כחוש בחתיכה שמו' אינו עובר דחתיכה אחרת בלטייף אחרי שכבר פסק גבי פיתר שמו' איסור כחוש עדי' דאתי פיתר ומפסע ל' לטאסור

6' שו"ע י"ד סי' ק"ה סעיף ז' דברי המחבר

אצ"פ שתמה פב"י על דבר' פאר בכל זכות פסק כמותו - וא"כ יש לנן לכאורה סתירה בשו"ע בין סעיף ה' (שפיתר מפסע לטאסור) לסעיף ז' (שאין עס כחוש פבלעו בפיתר שמו' עובר דחתיכה אחרת דרך לטייף)

7' ט"ז ס"ק י', ... עכ"ל, אדא ודאי... ומבלי אין אמרו כן'

פאצ"ז חולק על דין פיאסו בסעיף ה' וסובר שדוקא בריחא יש פיאסו, אבל בעס אין איסור כחוש מפעפע בפיתר שמו' ככל שמו' שראינו בסעיף ז' בנגע לפעפוע בחתיכה אחרת.

8' עס באמ"צ פט"ז, ובד"מ כתבו... חלב עליו'

בדרכי משה תירץ שבחלב כחוש - שאינו כחוש, עני - הפיתר שמו' מפסע וזוהי פפלכא שד' סעיף ה', אבל בחוש אמר אין פיאסו - וזוהי פפלכא שד' סעיף ז'

9' ע"ק ס"ק י"ט, אדא נראו... אדא שבלע איסור'

הש"ך פביא חילוק אחר בין סעיפים ה' וז' - שאם נגע איסור כחוש בפיתר שמו' - עס בלטייף פפיאסו פ"ה פאיסור עובר לפיתר לפחות כדי נגיפה - עס אנו אומרים שפפיאסו מוטיב פאיסור בכל הפחיתכא, פאע"כ פאיסור כחוש פבלעו בפיתר שמו' שבלטייף פיאסו אינו עובר כלל דחתיכה אחרת - אין בכחו שד' הפיתר שמו' לפולק את פאיסור פכחוש.

ויז"א שבחתיכת איסור כחוש שנגע בפיתר שמו' - לפי דבר' השו"ע (ע"פ הש"ך) פכל אסור, לפי פאצ"ז רק כדי נגיפה, ע"פ תירוטו שד' פדרכי משה דוקא בחלב כחוש פכל אסור ופשאר כחוש אי"ל אדא כדי נגיפה. וחתיכה שמו' שד' פיתר שבלעו איסור כחוש ונגעו בפיתר לא אסרה כלל - חוץ מחלב כחוש לפי פדרכ"מ.

וּפְנֵי פְרָמִ"א דְּעִיד פְּחֵמִיר בְּכַד אִיסוּר כְּחוּשׁ מֵשׁוּם סַפֵּק מֵאֵן -וּלְכַאוּרָה פִּי' עַל דְּפְחֵמִיר בְּכַד אִיסוּר בְּלוּעַ וּלְאִיסוּר פִּיתָר פֶּנְעָה בּוּ כְּאִילוּ רֵבֵלְעִיָּהּ פִּיתָהּ מֵאֵנָּה -

¹⁰ע"ק ס"ק י"ז בארמ"ז, אדכא נ"ד דס"ד דפרב... אינן מפאפא'

דפי ע"ק דכא עשן רמ"א דספאק מן אדכא באיסור באין שפוא כחוש אבד לא רבליעא כחושא.

³ כתבו בתוספות בשם רבינו יצחק ז"ל¹⁰⁵ דלעולם אין חתיכה שנאסרה מחמת בליעת איסור אוסרת חתיכת היתר שאצלה ואפי' שתיהן חמות, לפי שאין הבליעה הולכת מחתיכה לחתיכה שאצלה, אלא אם כן יש¹⁰⁶ רוטב שמוליך הבליעה תוצה לה אבל ביבש לא, לפי שאין¹⁰⁷ החתיכה הבלועה מן האיסור מוציאה ומוליכה הבליעה אלא* במקום שהבלע בעצמו יכול לילך (דף ק) ולהתפשט שם מעצמו,

ומכל מקום נראה ודאי שאם החתיכה בלועה מאיסור¹¹⁰ מפעפע כגון שבלע מחלב שמן כחלב של כליות או שבלעה שומן נבלה וכיוצא בזה, שהיא אוסרת שאר החתיכות [שנוגעות בה] בין בצלי, בין שנפלו זו לתוך זו ביבש ושתיהן חמות, או שהתחתונה¹¹¹ חמה לפי מה שאמרו (פסחים עו, א) בצונן לתוך חם תתאה גבר.

⁴ ז והא דחתיכת איסור אוסרת חבירתה בנגיעת דוקא שאיסורה מחמת עצמה וכו'. כ"כ הרשב"א בתורת הבית (קצ"ד ש"א י). ח"ל חתיכה שנאסרה מחמת שהקבלה טעם ממקום אחר אינה אוסרת חבירותיה אף על פי שנוגעות בהם כששתיהן חמות ואפילו נללו שתייהן כאחד ונוגעות זו בזו בשעה שהן על גב האש שהדבר הבלוע אינו יוצא מחתיכה לחתיכה אלא ע"י רוטב שאם [אין] אמתה אומרו כן אין לך קליפה שהקליפה אוסרת קליפה הקמוכה לה וכן לעולם ואפילו היתה חתיכת ההיתר שחמה ושומן שבה מפעפע לפי שאין השומן של היתר מוליד עמו את האיסור אלא במקום שהאיסור יכול להלוך בטבעו עכ"ל

⁵ ויש לתמוה על דברים אלו שהם קותרים למה שכתב לעיל (קסו.) אפילו חתיכת האיסור כחוש וחתיכת היתר שנללה עמה שמינה האיסור מפעפע בכלו וכאן כתב שאין השומן שבה מוליד עמו את האיסור אלא במקום שהאיסור יכול לילך בטבעו

למדנו שאיסור ופיתר רותחים שנגעו זה בזה בלי רואה - ואפילו אם רק אחד מהם היה רותח והשני זנון
ובלבד שפרותח היה התחתון - נאסר כדי נגילה מהפיתר, ואם אחד מהם היה שמו נאסר הכל, ואם יש
הפיתר ששים כנגד האיסור אי"ל אלא נגילה. (ולפי הדרכ"מ לא נאסר הכל אם לא שפאיסור שמו או
שפאיסור הוא חלב כחוש ופיתר שמו, ולפי פ"ז רק כשפאיסור שמו). ובאופן שפאיסור אינו אסור מחמת
א"ל אלא שנאסר מחמת בליעת איסור אינו אסור פיתר בלי רואה הוא שמו אפי"ל אפי"ל אפי"ל אפי"ל אפי"ל
שמו (ולפי הדרכ"מ היה אם שמו ופאיסור שבלע היה חלב כחוש).

השו"ע הביא שני ליוויים של איסור מחמת א"ל -

1' שו"ע י"ד סי' ק"ה סעיף ז', ... בשר בחלב, וש"ק ס"ק י"ז ... א"ל האיסור

כשבשר בלע חלב אין זה איסור בלוע מפני שגם הבשר נאסר וכל החתיכה נקראת בשר בחלב.

2' ע"ש בש"ק, אכן הרשב"א כתב... ע"כ לשונו

דפי הרשב"א בשר שבלע חלב נקרא איסור בלוע ואינו אסור ב"ל

3' ע"ש בש"ק, וקשה דנ"ע... אינה בטלה

אע"פ שישת רשב"א שבב"ח נקרא איסור בלוע קשה מדיו חתיכה פראו"ל דפתכבד דק"ל שלכא בטל ביהש אם
איסור מחמת א"ל - וק"ל ע"ש דבב"ח נקרא איסור מחמת א"ל -

4' ע"ש, וכתב וז"ל... וז"ע אכ"ל

הש"ק הביא תירוץ מהפרא"י (בעל תרומת הדשן, הוצות שארי דורא ואוד) ששם בחפ"ל פרי הבשר
והחלב מזוהרים והכל פו' בב"ח ונקרא איסור מחמת א"ל. אבל כאן פרי בלוע אינו יול"א א"ל ז"ל וא"כ
לא אבר דפיתר אלא בשר לבד והו' פיתר גמור (ואד"ן ז"ע דגבי בב"ח ק"ל שפבשר לבד נגשף כנבלה).
א"כ, לגבי פליטה ב"ל, בשר שבלע חלב נקרא, איסור בלוע ולא איסור מחמת א"ל - וקש"ן דברי
השו"ע -

5' ע"ש בש"ק, ואם כן בע"כ ז"ל... ומביאו הב"ח

מהר"ש דפי' שמדובר בבשר פלוגת בחלב ופבשר נקראים איסור כל א' כלפי השני אבל בשר
שבלע חלב וא"כ נגשף בפיתר לא אסור.

6' ע"ש ע"ש, ואין זה עיקר, ובסוף, וראייה לדברי שבס"ג...

הש"ק למד שפי' השו"ע בשר בחלב נקרא איסור מ"ע בכל אופן שכן פ"א דעת רוב פראשנים אלא שלפי
הש"ק בשר שבלע חלב לא יאסור יותר נכדי נגילה ואין חוששים לספק שמו

7' ט"ז ס"ק י"ג

פ"ז פסק כמו הרשב"א - ויול"א שלענין חפ"ל פו' בשר בלוע מחלב איסור מחמת א"ל, ולענין לאיסור
ב"ל דפי' הש"ק פו' איסור מ"ע ולע"ז איסור בלוע.

ופנה, מקור הפבדל שבין כחוש לשמו היה הפסולת בחולין שתיירב את הפסולת בין פסק רב פול"א אסור
דדי שנבלה בחלבו דרבי יוחנן שפתי' דדי שנבלה בחלבו. שם בגמ' ישנה גירסא אחרת במעשה דר' יוחנן -

8' חולין ד"ל ז"ל א"ל, רב פול"א בר יודנה אמר... וש"ק, ורש"י ד"ה כול"א

חלב פכליות אסור מפ"ת - כל כול"א מוקפת חלב ותחת הפחלב יש קרום, ואם ל"ל כול"א לפני שפסיר את
החלב לא נאסרה פכליות מפני שפירוס מפסיק ואינו עתן לטעם החלב דעבור.

9' שו"ע י"ד סי' ק"ה סעיף ח', ורמ"א ... ע"ש בשר, וש"ק ס"ק כ"ד

המנהג שלכא לסמוך על תירוטו של רב פול"א בר יודנה ואוסרים את פכל"א

למדנו שבשר פלוגת בחלב וכן איסור הפיתר דרך ז"ל"ה - דהיינו בלי רואה - אסור כדי נגילה, ובשמו אסור
כולו, בסוגיא בפסחים מ"ג ש"ל בלע אופן אומרים -

10' פסחים ד"ל מ' א"ל במשנה, אין מהשלין... ומביאין אותו בהן

אע"פ שאסור לבשל את הפסח, בכל זאת סיכה במצת משקין בשעת ז"ל"ה איננה פועלת לטען את
הבשר ואד"ן ע"ש ז"ל א"ל -

11' פסחים ד"ל א"ל א"ל במשנה, סכו בשמן תרומה... את החי"ון

סכו בשמן תרומה - והרי השמן אסור לזרים - אם נבלה כק' ז' קליפה

12' ע"ש בגמ' א"ל א"ל, תמן סכו בשמן של תרומה... ותוס' ד"ה משום הכי

אפי"ל אם השמן היה זנון פרי למשול בלע דתתאפ גבר - ואיך פתירו ז"ל קליפה?

בה"ח דרק ביטול

לפיכך בכ"ר רותח (ולפי מפרשי"ם כל שפוא חותח דיון בכ"ר) בל"א רואה ובל"י כיסוי פקדירה

חם ע"ע חם ולוין ע"ע חם:

איסור ופיתר כחשים: אוסר כדי נגילת אי"ב / ר"מ"א - ששים ונגילת מחשש
איסור שן ופיתר כחוש או שן: ששים ונגילת
איסור כחוש ופיתר שן: ש"ע - ששים ונגילת / ע"ז ודרכ"מ - נגילת
חלב כחוש ופיתר שן: ש"ע ודרכ"מ - ששים ונגילת / ע"ז נגילת
איסור כחוש בל"א בפי"ת כחוש ופיתר ופ"י שן: פדחה
איסור שן בל"א בפי"ת ופ"י כחוש בפי"ת ופ"י כחוש: ששים ונגילת
איסור כחוש בל"א בפי"ת שן ופיתר ופ"י שן: פדחה
חלב כחוש בל"א בפי"ת שן ופיתר: ש"ק ו"ז - פדחה / דרכ"מ ששים ונגילת
בשר שבל"א חלב ובל"א: ש"ק נגילת / ע"ז פדחה

חם ע"ע לוין:

איסור ופיתר כחשים או שן: ק"פ
פיתר שבל"א איסור ופיתר: פדחה

חם ע"ג צונן נפסק הקידוח	חם ע"ג צונן לא נפסק הקידוח	חם וצונן נה אצל זה	צונן ע"ג חם	חם ע"ג חם	
					<u>בשול</u> כחוש שמן איסור מ"ע או בלוע
					בשר וחלב
					חלב ובשר

					<u>בדי</u> איסור והיתר שניהם כחושים
					איסור והיתר שניהם
					איסור שמן והיתר כחוש
					איסור כחוש והיתר שמן
					היתר כחוש שבלע איסור כחוש בהיתר
					היתר שמן שבלע איסור כחוש בהיתר
					היתר כחוש שבלע איסור שמן בהיתר
					גיבנה בבשר
					בשר בגיבנה
					איסור מועט שמן בהיתר

מבטיח	מבטיח או מפטיח	מבטיח	מבטיח ומפטיח כא
			כלי ראשון מ"ע
			כלי
			עירו' לא נפסק
			עירו' נפסק
			כלי שני ע"ח
			כלי שני גוש

וא"כ- הפלכה פ"א כשמואל שתתאבד גבר- אם התחתון רותח נאסר הכל דרך בישול ובג"ל ל"ר"ק ג"ל (ובשל ששים ונ"ל) ואם התחתון ז"ל א"ל יותר מקל"פ. יש מקום לחקור איך פ"ד כשמונחים זה ב"ד זה ואח"כ רותח ופ"ג ז"ל-אפ"ל שני"ם רותחים-כ"א נאסר-

1' זבחים ל"ז ע"א במשנה, בישל בו קדשים... שבהן, ריק...', וא"ל ע"ס, ריק... שבע'

הפ"ו מני"ב פ"ת ש"ס ג"ע חתיכת בשר קדשים בחתיכה פסולת ש"אסרה כל חתיכה ש"אסר, כ"ל א"ל י"ע' -ק"מ"ד, ב"ש"ר"פ, ש"ל נאסר א"ל"א במקום ש"ל"ע מ"פ"ס"ל- ומ"פ"ר"ש במשנה ש"ינ"ג מ"פ"ע"ת כ"ל בחתיכה ש"ע"ה ב" א"ל ש"ל"כ"א"ר"ה מ"ד"ב"ר בש"ת"ן רותחות (ו"י"ת"ן ש"ן ע"ס מ"נ"מ"ת)-

2' ג"פ"ת ס"מ"ק (ד"ר"ב"ן פ"ר"ג) ס"י ר"פ סוף אות י', בפרק ד' חטאת... ב"ד זב'

ד"פ ר"ב"ן פ"ר"ג אפ"ל כש"ת"פ"ם רותחות כ"ל שמונחות זו ב"ד זו אין פ"פ"ס"ל"ה פ"ס"ל"ת יותר מ"כ"ד ק"ל"פ"ה ב"כ"ש"ר"ה

3' ש"ת פ"ר"ש"א ח"ל"א ס"י ר"ס"ד

ה"ש"א"ל"ד ס"ב"ר כ"ר"ב"ן פ"ר"ג א"ב"ל פ"ר"ש"ב"א ח"ל"ק ע"ל"ו ו"ר"א"י"ת"ו מ"ד"ן, מ"ל"י"ח כ"ר"ת"ח' ש"ד"ב"ר מ"ל"ו"ח י"ש ל"ו א"ת פ"כ"ח ל"פ"ב"ל"ע"ה ו"ל"פ"ל"ט"י כ"א"י"ל"ו פ"ו"א ר"ת"ח -מ"פ"ו"ר"ש ב"ג"ל"ש ש"א"י"ס"ו ו"פ"י"ת"ר ש"נ"מ"ל"ח"ו י"ח"ד נ"א"ס"ר פ"פ"י"ת"ר ו"ל"א מ"ל"י"ן ש"ס ז"ל ש"א"ס מ"ל"ח"ו ז"ל ב"ד"ז ז"ל ש"פ"ם מ"ו"ת"ר"י"ם- א"ל"א ש"ב"ז"ב"ח"י"ם מ"ד"ו"ב"ר פ"פ"ס"ל"ה כ"ח"ו"ש -א"י"ן פ"כ"ח"ו"ש א"ו"ס"ר ד"ר"ק ז"ל א"ל"א כ"ד"י נ"ג"י"ל"ה (וכ"ל ז"ל כש"ש"נ"פ"ם ר"ת"ח"י"ם א"ב"ל ב"א"ח"ד ר"ת"ח א"ח"ד ז"ל"ן ע"א מ"ל"י"ן ב"מ"פ"ו"ר"ש ש"פ"י"ת"ר י"א"ס"ר ב"ו"ת"ר מ"כ"ד"י ק"ל"פ"ה)

ו"פ"נ"ה, ב"מ"ל"י"ח"ה מ"ל"י"ן ב"ג"ל"ש ע"ס פ"א"י"ס"ו"ר מ"ל"ו"ח א"ו"ס"ר א"ת פ"פ"י"ת"ר א"ב"ל כ"ש"פ"י"ת"ר מ"ל"ו"ח ו"ל"א פ"א"י"ס"ו"ר ל"א נ"א"ס"ר פ"פ"י"ת"ר ב"כ"ל"ד ו"ח"ו"ת"ר ב"פ"ד"ח"ה, ו"פ"ס"ב"י"ר ר"ב"ן פ"ר"ג ב"א"ו"ת"ו פ"ג"ה א"ת פ"פ"ב"ד"ט ב"ן מ"ל"י"ח"ה ל"ז"ל"י"י"ה ש"ב"ל"ט"י"י"ה א"י"ן ת"ל"ו"י א"ס פ"א"י"ס"ו"ר פ"ו"א פ"ר"ת"ח א"ו פ"פ"י"ת"ר א"ל"א ב"א"ס פ"ת"ח"ת"ן ח"ס א"ו פ"ע"ל"י"ן-

4' ע"ס ב"פ"ג"ת ס"מ"ק... מ"ל"י"ח מ"ו"ת"ר

ר"ב"ן פ"ר"ג פ"ס"ב"ר ש"ב"ל"ע"ה ת"ל"ו"י ב"י"כ"ל"ת פ"א"י"ס"ו"ר ל"פ"ב"ל"ע"ה- א"ס פ"ו"א מ"ל"ו"ח א"ו ר"ת"ח, ו"ב"ר"ת"י"ח פ"א"ש פ"מ"ל"י"א"ו"ת פ"א"ו ש"פ"ת"ח"ת"ן א"ב"ר ע"ל פ"ע"ל"י"ן- א"ס פ"ת"ח"ת"ן ח"ס מ"ח"מ"ס א"ת פ"ע"ל"י"ן ו"א"ס פ"ו"א ז"ל"ן מ"ל"י"ן א"ת פ"ע"ל"י"ן- ו"ל"כ"ן ב"ן א"ס פ"א"י"ס"ו"ר פ"ו"א פ"ר"ת"ח א"ו פ"פ"י"ת"ר כ"ש"פ"ת"ח"ת"ן ר"ת"ח פ"ר"י פ"א"י"ס"ו"ר ר"ת"ח ו"מ"ב"ל"ע"ה מ"מ"ה נ"פ"ש"ק, א"ב"ל ב"מ"ל"י"ח"ה א"י"ן פ"מ"ל"ו"ח מ"ש"פ"י"ע ע"ל פ"ת"פ"ל"ט א"י"ן פ"ת"פ"ל"ט ע"ל פ"מ"ל"ו"ח ב"ן ש"י"פ"י"ה פ"ע"ל"י"ן א"ו פ"ת"ח"ת"ן

5' י"ם ש"ל ע"ל מ"ה ע"ל ח"ל"י"ן פ"ר"ק כ"ל ב"ש"ר ס"י ע', ו"פ"י"כ"א ש"פ"א"י"ס"ו"ר ו"פ"י"ת"ר...

פ"מ"פ"ר"ש"ל"ד א"ז"ן כ"ש"מ"ו"נ"ח"י"ם ז"ל ב"ד"ז ז"ל א"י"ן ש"ס א"ח"ד מ"פ"ם ת"ת"א"ב"ל ע"ל פ"ש"ן מ"מ"י"ל"ד"א ב"י"ג"ם כ"מ"ו ב"מ"ל"י"ח"ה -ע"ס פ"א"י"ס"ו"ר פ"ו"א פ"ר"ת"ח א"ו"ס"ר (ב"כ"ו"ל"ו מ"ח"ש"ש ש"ן) ו"א"ס פ"פ"י"ת"ר ז"ל"ן א"י"ל"ט א"פ"י"ל"ו ק"ל"פ"ה -א"ל"א ע"ל"א ר"ב"ה ל"פ"ק"ל ב"ז"ל ע"ל"ש"ה

6' ר"מ"א ו"ד"ו ס"י ק"פ ס"ט, וא"ס פ"נ"ח"ס ז"ל א"ל"ט ז"ל... ש"ג"ע'

פ"ר"מ"א פ"ס"ק ע"ס ש"נ"פ"ם ר"ת"ח"י"ם נ"א"ס"ר פ"כ"ל א"ב"ל א"ס ר"ק א"ח"ד מ"פ"ם ר"ת"ח ל"א נ"א"ס"ר א"ל"א כ"ד"י ק"ל"פ"ה (כ"מ"ו פ"ר"ש"ב"א"ו)

7' ע"ק ס"ק ט'

פ"ש"ק ת"מ"ה ע"ל מ"פ"ר"ש"ל"ד א"י"ך פ"ו"ל"י"א מ"פ"ג"ת"ו"ת ס"מ"ק ש"ב"ז"ל א"ל"ט ז"ל א"ס פ"א"י"ס"ו"ר ר"ת"ח א"ו"ס"ר א"ת פ"כ"ל (ב"ש"ן א"ו ב"ס"פ"ק ש"ן) כ"ש"פ"ג"ל"ו"ת ס"מ"ק ע"ל"מ"ו מ"י"ק"ל ע"י" ק"ל"פ"ה א"פ"י"ל"ו כ"ש"ש"נ"פ"ם ר"ת"ח"י"ס"ו

8' ע"ז ס"ק פ'

פ"א"ז פ"ח"מ"י"ר ל"ד"ב"ר"י מ"מ"פ"ר"ש"ל"ד -ב"פ"ר"ט ל"פ"י מ"ה ש"נ"ר"א"ב"ל ל"ק"מ"ן ש"ע"ן מ"ח"מ"י"ר"י"ם ע"ס פ"פ"י"ת"ר מ"ל"ו"ח ו"נ"ע"ה ב"א"י"ס"ו"ר ש"ע"ן א"ו"מ"ר"י"ם ש"פ"א"י"ס"ו"ר נ"פ"י"ה מ"ל"ו"ח א"ו"ס"ר א"ת פ"פ"י"ת"ר

9' ח"ד"ו"ש"י ר"ע א"י"ר ע"ס

ר"ע א"י"ר מ"ל"א ב"ר"ן ש"ב"ע"מ"ד"י"ם ז"ל א"ל"ט ז"ל א"י"ן א"ו"ס"ר יותר מ"כ"ד"י ק"ל"פ"ה

2' ב"ש"ר"ק ד"ם ח"ט"א"ת א"מ"ר"י"ן
ח"ת"י"ב"ה ב"ח"ת"י"כ"ה ר"ק"י"ק ב"ר"ק"י"ק י"ק"ל"ו"ף א"ת מ"ק"ו"מ"ו ת"י"מ"א מ"א"י"ש"נ"א מ"ח"ס ל"ת"ו"ך ח"ס
ד"מ"י"ת"ס"ר כ"ו"ל"ו ו"ש"מ"א י"ש ל"ו"מ"ר ח"ת"ם נ"ב"י ח"ס ו"נ"ו' מ"י"ד"ו"י ד"ו"ה ע"ל נ"ב"י ז"ה, ו"ה"ת"ם
מ"י"ד"ו"י כ"ו"ה ב"צ"ד ז"ה, ע"כ"ל

³ (רסד) כתב עוד מר דקשיא ליה מדאמר שמואל בפרק כיצד צולין (דף ע"ג) דבין חם לתוך צונן בין לתוך חם תתאה גבר ואי תתאה חם כולו אסור דמחמם לעילאה ומיבלע בלע ואי צונן מצנן לעילא ומכל מקום אדמיקר ליה מבלע בלע וקליפה מיהא בעי וכדאיתא התם אבל חם לתוך חם כולן אסורין. וקשיא הא דתנן בנבחים (פרק דם חטאת דף צ"ז) ריקק שנגע ברקיק וחתיכה בחתיכה לא כל הרקיק ולא כל החתיכה אסורין אינו אסור אלא מקום שבלע. ופריק מר דההיא דפרק כיצד צולין בשוה על גב זה והא דריקק בשוה בצד זה.

ואני אומר דאפשר כדכתב מר אלא שאני תמה מאי שניא זה ע"ג זה ומאי שנא זה בצד זה ואי משום דחזקא אם כן בשר שחוטא שנמלחה עם בשר נבלה כעובדא דרב מרי בר רחלי אסור ליה לרבא דמשמע דכולה אסור ולא כדי קליפה בלבד דכל דאינו אסור אלא כדי קליפה בהדיא אמרי ליה ואם כן הוה ליה לשיוליה היכי קיימי אי זה על גב זה אי זה בצד זה ולי נראה דההיא דדם חטאת חתיכה דומיא דריקק חתיכה שאין בה שומן דכל שאינו שמן אפילו בצלי אינו מפעפע וכדאמרינן בפרק גיד הנשה (דף צ"ד) והוא כחוש הוה ולפיכך קולף ואוכל עד שמגיע לגיד.

⁴ (י) פירוש דאם תתאה חם ועילאה חם צונן אסור אפילו אם תתאה שהוא חם הוא היתר ועילאה הצונן הוא האיסור מתסר כל ההיתר משום דתתאה גבר להפליט את העליון שהוא האיסור ולהבליעו בהיתר התחתון אבל אם תתאה צונן ועילאה חם מותר רק כדי קליפה אפילו אם תתאה היתר והעליון שהוא חם האיסור דתתאה שהוא צונן גבר, ונמצא שיש חילוק בין מחמת האור למחמת המליחה כדפריי, דגבי מחמת האור הדבר תלוי בתתאה ולא באיסור, וגבי מליחה תלוי באיסור ולא בעילאה, ויש לתמוה דכיון דמליח כרותח אם כן היה לנו להשוות מליחה לחם מחמת האור, וי"ל נקום האי כללא בדרך דלעילם אין האיסור נפלט ונבלע בהיתר אלא אם כן יש בו כח באיסור עצמו או מחמת מליחה או מחמת חמימות האור אך בזה יש חילוק בין מחמת האור למחמת מליחה דמחמת האור אותו שהוא גבר מרתיע חבירו או מצנן חבירו, כי כן הוא דרך תולדות האור אבל מחמת מליחה אין כח באותו שהוא תפל לבטל כח המליחה, וכן אין כח במליחה לעשות תפול מליח כי כן הוא דרך המלח דאינו יכול להתבטל כי אם על ידי הרחה וכן המליח אין שם מליח עליו להיות כרותח עד שימלחנו משני צדדים שהוא דין מליחה לקררה ואז הוא דוקא חשוב כרותח כדפריי בתוס' והשתא ניחא כולא מילתא דגבי מחמת האור אזלינן בתר תתאה אפילו תתאה היתר משום דתתאי גבר אם כן התתאה מרתיע ומחמם את העליון והוה ליה חם לתוך חם דאיסור את הכל אבל אי תתאה צונן ועילאה חם אפילו אם עילאה חם הוא האיסור, מכל מקום מותר ההיתר רק כדי קליפה, משום דתתאה שהוא צונן גבר ומצנן את העליון שהוא האיסור ומכילתו מחמימתו, והוה ליה איסור צונן ולכך אין האיסור יכול לבלע בהיתר מיהו כדי קליפה מיהא אסור משום דאדמיקר ליה בלע כדי קליפה ולכך לענין חום מחמת האור אזלינן בתר תתאה דגבר לא שנא היתר ולא שנא איסור אבל לענין מליחה שאין זה מכיל את זה כדפריי, הלכך לא אזלינן כלל בתר תתאה אלא בתר האיסור, ואם האיסור מליח אסור את ההיתר לא ישנא עילאה ולא שנא תתאה אבל אם האיסור תפל, אף כי הטהור מליח ונחם הוא תתאה מכל מקום מותר ההיתר, כיון שדשמא תפל, והטהור תתאה שהוא מליח אינו יכול לעשותו מליח כדפריי, ולכך טמא תפל וטהור מליח מותר.

⁵ והיכא

שהאיסור וההיתר נוגעים זה בזה, דלא הוי שם לא עילאה ולא תתאה, נ"ל פשוט, דדינו כמו טהור מלוח וטמא תפל, בפרט לפי טעם הסמ"ק (שם) שחלק בין חום שע"י אש, דאמרינן תתאי גבר, ובין חום ע"י מליחה, דאמרינן (שמא) [טמא] מלוח כו', נמצא היכא שאין אחד גובר על חבירו, שדינו כמליחה, שוב מ"כ בהג"ה ש"ד (סימן כ"ג אות א') בשם ת"ה, דאם מונחים זה אצל זה סגי להו בקליפה ע"כ, מ"מ סברתי חזקה וישרה בעיני, לכל הפחות להחמיר, באיסור חם והיתר קר שמונחים זה אצל זה, לאסור בכלו, אכן אם ההיתר הוא חם, והאיסור קר, שמונחים זה אצל זה, לא סמכתי אסברתי, לדמות לטהור מליח ולטמא תפל, להתיר אפי' בלא קליפה, אלא מחמיר אני כדברי הרשב"א, להצריך קליפה, וכ"ז כשאחד חם והשני קר, אבל בשניהם חם, לכ"ע אין חילוק בין מונחות זה על זה, בין מונחות זה אצל זה:

11 עס במשנת רבית, ואוס נפשך לומר... קטנתו למצדקה

דפי פרשב"א ודאי מפאפע בכולו, ופשאלע זבבחים פיתא לעצן בליעת פיתר בלדד - שאס פגעיל אית פמקום ממחנך נבנס טעם בשר קדשים נקלעש פאעס ושוב דא חל עצלו שם עתר וכן יפי' בבדע חלב ופגעיל מקום מצא פחלב ושוב בישל בו בשר דא יחול שם בב"ח עצמי - ופשאו שבקדשים דוקא יש מצד"כ ש"ז דפגעיל כולו אצ"פ שבדע פיתר. (ובתרומה יש טעם אחר לעתיר שבתרומה מ"ינ קולא שכמות מוצעת שאין מקפידים עליה אין עליה שם תרומה צ"י תערובת ומותר לערבה בחולין דכחמלה - וכן פד"ן באעס קולא)

12 ר"ן פסחים פרק כל שעה (בר"ף ח' ע"א) ד"ה ופני סכני, ומיפא שמצין... בו סג"י

שיטת הר"ן פ"א שלכא נאמר חס מקטנתו חס כולו אולא לעצן פתפושטת פחוס אבד דא לעצן בליעא ופוסליא זבבחים פמחייבת פגעלע דכ"כ פכ"י פ"א מצד"כ בקדשים וברש"י.

13 סמ"ק סי' ר"ע, כשתוחבים כל... בכד פכ"י ופגפות סמ"ק (דרבינו פר"ף) אות ב'

דכאורה סובר פסמ"ק שלעצן בליעא יכוד לפיות שמפאפע בכולו, אבד לעצן פליעא אינן מפליט אולא מה שנבנס לרובא (לעצן איסור) ומ"מ (לעצן פגעלע). ורבינו פר"ף סובר שמפליט כולו דרך מקטנתו.

14 שו"ע יו"ד סי' ז' צ"ד סעיף א' ורמ"א

עס פשו"ע וגם פרמ"א סוברים מציקר פד"ן שלכא כפרשב"א - ולכאורה פסקו כשיטת פסמ"ק שפ"י לעצן טפת חלב דא פסקו כר"ן שאינן מפאפע כ"כ אולא כסמ"ק - ולעצן בליעא אינן מסתפקים כמה נבלע אבד בודאי אינן מפליט את פכ"י צ"י נגייע במקטנתו

15 שו"ע יו"ד סי' קכ"א סעיף ו' דברי המחבר

כאן מפורש בשו"ע כ"כ פסמ"ק - וא"כ לעצן פאפוא בכ"י פ"י ספק (בס"י ז"ב), ומספק ז' דפגעיל כולו (סי' קכ"א), אבד בודאי אינן מפליט אולא מה שנבנס לרובא (סי' ז' צ"ד).

16 בדק רבית דפרא"ה על תורת רבית בית רביעי שער רביעי, בקדירה... ככ פולטו

דרא"ה ישנה שיטה אחרת שבכ"י מתכת חס מקטנתו חס כולו ומפאפע בכולו, ובכ"ל זאת בתרומה - וכן בשאר איסורים - א"ז דפגעיל אולא מה שנגע באיסור משום, כבולעו ככ פולטו, שאופן פכ"י פכ"י פ"א כאופן שקב"ל את פאיסור ואוס נאוסר כולו צ"י בישול במקטנתו ככ פוכשר צ"י פגעלת אותה מקטנתו. (ודוקא בקדשים מצאיל כולו מצד"כ)

17 רמ"א יו"ד סי' קכ"א סעיף ו'

פרמ"א כאן פעתיק את דברי פרא"ה - ולכאורה צ"י שא"כ בס"י ז"ד יש לו דפסוק ש"י ששים כגד כולו דכ"כ שבולע כולו צ"י תחיבת מקטנתו ככ פולט כולו בתחיבת מקטנתו!

18 ש"ך יו"ד סי' ז' צ"ד ס"ק ע'

שיטת פש"ך פ"א שפרמ"א פסק כ"כ פ"ן שאין בישול מפאפע בכולו ולכן א"ז סי' כגד כולו צ"י תחיבת מקטנתו - אבד א"כ תמוהים דברי פרמ"א בקכ"א שפעתיק דברי פרא"ה, וגם קשים דברי פרמ"א ב"ז"ב בנגע לטפת חלב שפסק כ"כ פסמ"ק -

19 ביאור פגרא"א יו"ד סי' קכ"א אות י"ז, וא"ע עס וש...

דפי פגרא"א דברי פרמ"א בקכ"א, דרווחא דמילתא אבד פאנת פ"א כ"כ פ"ן שער פ"ן בס"י ז"ד - ואד"ן קשים דברי פרמ"א בס"י ז"ב -

20 פמ"ע יו"ד סי' ז' צ"ד משב"ז ס"ק א' ד"ה פנה, קשה פא בכ"י אפא... פתחיבה'

פמ"ע פקשה כ"כ

21 עס, ולצה יש לומר... דבר זה'

דפי פמ"ע כששאר פכ"י ז"נ דא אמרינן שמפאפע בכולו וכשיטת הר"ן אבד ב"ז"ב שפכ"י צמזא על פאע קי"ד כסמ"ק דמספקא לן כמה מפאפע (ובקכ"א ז"ד דאיירי בכ"י שמקטנתו ז"נ)

וי"א שלפי פסמ"ע מבלע ומפליט בכולו א"ל פכ"י חרס, דפי פרשב"א מבלע בכולו במתכת דוקא. דפי פסמ"ק מספקא לן אי מבלע בכולו אבד בודאי אינן מפליט בכולו, דפי פרא"ה מבלע בכולו במתכת ומפליט בכולו (אס בדע משם), דפי ר"ן אינן מבלע אולא מפליט בכולו אפילו בכ"י מתכת. דלכ"כ פסקו פשו"ע ופרמ"א כסמ"ק, ובכ"י שמקטנתו ז"נ סובר פרמ"א דאינן מבלע ומפליט בכולו.

⁶ וגרסינן בזבחים

פרק דם חטאת (ג, ט) דם לא מפעפע בישול מפעפע כלומר מתפשט בכל הכלי כתב מורי (נהגמ"י פ"ט אות ג) מכאן נוהג רבי שאם נפלה טיפת חלב על גבה של קדירה רותחת באור שמפעפע בכל חרס של קדירה

⁷ יוספת חלב

שנפלה על דופן של כלי מספק' לן בפרק דם (דף צ"ו) החטאת אי מפעפע בכל הכלי אי לא הלכך שנפלה כנגד הרוטב ויש ברוטב ס' מן הטיסה מיתר מסה נפשך אי מפעפע בכל הכלי הרי נתכסה ואם אינו מפעפע אם כן לא יאסר

¹⁰ קימא לן בכלי מתכות [חם

מקצתו] חם כולו, שהאיסור הנבלע מתפשט והולך⁸³ בכל הכלי וכדאיתא בפרק כיצד צולין (פסחים עד. א) וגדולה מזו אמרו בפסחים בפרק כל שעה (ל, ב) מגעיל להו⁸⁴ ולקתייהו ברותחין, אלמא אינן נכשרין בהכשר מקום חתך לבד [דהיינו] כל להב הסכין, עד שיכשיר אף הקתא,

¹¹ ואם נפשך לומר מההוא דזבחים פרק דם חטאת (צו, ב) דאמרינן אחד קדשי קדשים ואחד קדשים קלים טעונין מריקה ושטיפה כדברי ר' יהודה ואתא למעוטי תרומה ואקשינן ותרומה לא בעיא מריקה ושטיפה והתניא קדרה שבשל בה בשר לא יבשל בה חלב ואם בשל בנותן טעם בשל בה תרומה לא יבשל בה חולין ואם בשל בנותן טעם, ופריק¹³ רבא לא צריכא אלא לדאמר מר בשל במקצת כלי טעון מריקה ושטיפה כל הכלי הא לא צריך אי משום הא דילמא לא אירייה דהתם אפשר דדוקא בבשר בחלב ובתרומה דבלע¹⁴ היתירא ובבשר בחלב טעמא משום דכל שנחלש טעם הבשר על ידי הגעלת אותו מקצת הכלי שבישל בו שוב אינו ראוי לחול עליו שם איסור כשר בחלב, ובתרומה נמי¹⁵ אע"ג דמעיקרא אסורה לזרים והויא ליה לזרים כדבר האסור, שאני תרומה דאפילו היא בעינא היקילו בה להתירה ולבטלה לכתחלה במה שאין דרך להקפיד בעלים בחוליהם. ודוקא כל שאין בה נתינת טעם וכמו שאמר (תרומות פ"א מ"ו) במגורה שפינה ממנה תרומה ורוצה ליתן בה חולין שאין צריך להיות¹⁶ יושב ומלקט, אבל בשאר איסורין גמורין כנבלה וכיוצא בה אני אומר בשל במקצת כלי שצריך להגעיל כל הכלי לפי שהאור מהלך תחת אותו מקצת שמבשל בו וחם מקצתו שהאיסור בו חם כולו ועל ידי הבישול הרוטב מתבשל ומתפשט ונבלע קצתו למעלה.

¹⁶ בקדרה של מתכת שנשתמש בה

איסור במקצתה די לו בהכשר הגעלה עד כדי אותו מקצת, דהגעלה הכשר פליטה היא וכבולעו כך פולטו וכבר פלט כל מה שבלע, ואף על פי שמפעפעת הבליעה על ידי הלחות ביותר מכדי שיעור התשמיש, כך עכשיו בהגעלה על ידי הלחות פולט הכל. ואע"פ שאמרו בזבחים לענין מריקה ושטיפה (צו, ב) דאם נשתמש בכלי במקצת צריך מריקה ושטיפה בכלו, ההיא לענין קדשים היא אבל לחולין כלל גדול בידינו כבולעו כך פולטו.

¹³

בשתיהבין כף הולכת בקדרה של בשר או להפך משערין בכל מה שנחשב בקדרה של בשר דלא ידעי כמה דנסיק מיניה, אבל מה שלא נכנס ברוטב אין אוסר ואפי' בכלי מתכות (ז) (ש"ע פסק כך בס"י צ"ד) אבל לענין הנעלה צריך להגעיל כולו כדאמרינן בפרק דם חטאת (דף צ"ו) בישל חטאת בישל איסור במקצת כלי צריך הנעלה בכל הכלי.

(ז) מיהו אומר מורי דצ"ע דבמתכת

חם מקצתו חם כולו היה נראה דנס מה שלא נכנס ברוטב פולט.

למדנו שהבישול מפאפא במאכלים אביל בכלים לא ברור עד כמה ואיסור מתפשט בהם. בנמצא למאכלים כשנעזו זב"ז בלי רואה (דרך ז'ל"ה) ראונו את הפבדל בין פיתר שנעז באיסור בעין לפיתר שנעז בפיתר שיש בו בליצת איסור - שדבר האיסור מחמת עצמו אוסר כדי נעילה כשפואו כחוש וכו' כשפואו שמו, ואיסור כחוש פבלוע אינו אוסר כולל, וכ"ז בחס ע"ג חס או ז'ונן ע"ג חס או ז'ונן ע"ג חס אביל חס ע"ג ז'ונן בכל אופן אינו יכול לאסור אלא קליפה (ובאיסור בלוע לא פזכיר פשו"ע שר"ק אפילו קליפה).

וא"כ יש לחקור - איך פדין בנעז לכ"י - כלי שנעז במאכל של איסור בלי רואה מה דינו, וכלי שבשלו בו איסור תוק מצד"ע שנעז במאכל בלי רואה מה דינו פאובל-

1' רמ"א ו"ד סי' ק"ף סעיף ג', איסור שפניחו בכלי... בה' חתיכות'

לכאורה כתוב כאן שדין בליצת בכלים דרך ז'ל"ה שוים לדין בליצת במאכלים, ואם פניח כלי ז'ונן ע"ג איסור רותח בלי רואה לפי פשו"ע אם פאיסור כחוש נאסר חלק פכלי שנעז באיסור וכאובל סביבו ובשמן נאסר כל פכלי ולרמ"א בכל אופן נאסר כל פכלי - אביל אי"א לומר כן שאם בבישול מספקא לן אם מפאפא, כ"ע בז'ל"ה!

2' חידושי רע"ק א"ג שם... מפאפא איסור, דפוא אפי'...

ע"פ דברי פשו"ק עז"ל שפמחבר ר"ב לפסוק כשיטת פרו"ן שאין כלל בולעת אלא במקום, מפאפא בתבשיל כן פדין בכלי שנעז באיסור רותח ואפי' אם פאיסור שמו (לפי פפ"א ע"פ פסק כן פשו"ע בכלל ז'וננת דוקא), וכן באיסור שנעז לתוך כלי רותח שאין בו כלום- לפי פרו"ן לא נאסר אלא מקום מפאפא ולפי פס"ק פואו ספק, ואם מפאפא מ"ד עצמו פי"פ פיתר אלא שנאסר מחמת בליצת - באיסור כחוש אינו אוסר את פכלי בכלל ובאיסור שמו דינו כאיסור מ"ע. ולכאורה גם בכלי בלוע איסור שנעז באובל פיתר פי"פ מקום לומר שאם פאיסור שבועה פי"פ כחוש אין פכלי יכול לאסור את פפיתר כשנעז בו-

3' רמ"א שם סעיף ז', וכ"ל ז'... וט"ז... מה שבועה'

כלי אין לו טעם בעצמו וכל מה שפליט פואו רק פבלוע בו - ולכן כלי פבלוע מאיסור פוי כאיסור מ"ע ומפליט דרך ז'ל"ה אפי' איסור כחוש שבועה (אביל אינו מפליט יותר ממקום מפאפא ולא גרע מכלל שא"ל לפי פס"ק אי"ז סי' כ"ג כל פכלי). וז"ל מפאפא פיתר ז'ונן שנעז בכלי איסור חס, וכלי איסור ז'ונן שנתנו ע"ג מאכל פיתר חס נאסר מפאפא אפי' אם איסור פבלוע בכלי פואו כחוש, אלא שעדיין ז' לברר כמה מפאפא נאסר (וכן כמה מפאפא מ"כר"ל ע"כ חלק מפכלי בששים) -

4' תורת הבית דפרשב"א בית שליש, ואם נתן בה רותח... רותחת'

פרשב"א חידש שכחו שדבר מוצע אינו מפאפא בז'ל"ה יותר מכ"ק, כך טעם בלוע אינו מפאפא ביבש למרי אלא כ"ק, ובחל ק"ל אוסר כדי נעילה.

5' ע"ק ו"ד סי' ק"ף ס"ק כ"ג

פשו"ק חידש שלפי פרו"א נחמיר בכלי בלוע איסור כחוש שיאסור כל פמאכל ולא רק כדי נעילה, ובסתפק אם כלי בלוע איסור שמו יאסור פכל אפי' במאכל יבש למרי

6' פתחי תשובה שם אות י"ג

לפלכא שמו ע"כ אינו אוסר יותר מכ"ק במאכל יבש למרי, וא"כ כלי שבועה איסור כחוש שנעז בפיתר רותח יבש למרי אוסר כ"ק, רואו ק"ל - נעילה אפי"כ יש בכדי נעילה סי' כ"ג מקום נעילתו בכלי - ולפי פרו"א אוסר כולו אם אין בכולו סי' כ"ג מקום נעילתו שאז עדיין ז' נעילה.

עוד יש לחקור איך פדין בכלים שנעזו זב"ז - ובפשטות אם כלי אוסר כ"ק במאכל יבש למרי לכאורה פ"פ שאוסר כ"ק בכלי אחר -

7' הגפות אשרי הרא"ש חולין פרק כל הבשר סי' כ"ב, פשתא שללא נאסרה...'

פמפר"ם פסק שאין כלי אוסר כלי אחר בלא רואה ק"ו מנאכלים דרך ז'ל"ה (וז"ע שפרי כלי חמור מנאכל ע"ג ז').

8' חוות דעת סי' ז' ביאורים ס"ק כ', שתי קדירות... בפוסקים'

לפי פחו"ד אין בלוע יז"א מכלי עכ"ל אפי"כ יש בינפם פרבח רואה

9' ט"ז סי' ז' ס"ק ג',... סעיף ח', ונקפ"כ שם, ופ"מ ע"ג שבז"ז סי' ז' ס"ק כ"ט... יע"ש'

כלי פפושם ע"ג שנתנו איסור נאסר כ"ק, ואם פושם שם אחר שנתנו את מקום פאיסור מותר.

4' ואם נתן בה רותח ננוב אין צריך אלא קליפה ואע"ג דשניהן רותחין כיון דקערה ננובה ורותח ננוב הוה ליה כמיכה דמשהו עברי לה ובקליפה סגי ליה כדאיתא בפסח שני פ' כיצד צולין אבל אם אותו רותח הוא דבר שיש לו רוטב כעין בשר רותח שא"א לו בלא רוטב קצת צריך שיטול את מקום מנעו והוא יותר מן הקליפה מפני שהיא דומה למה ששינו שם בפרק כיצד צולין נמף מרוטבו על הדם וזור אליו יטול את מקומו. ואוקימנא התם בתרם רותחת .

השחיטה רותח ואפילו הכי קאמר רב דסני בקליפה וכ"כ בספר רבינו ברוך ומיהו אין הגדון דומה לראיה דהא דסני בקליפה נבי בית השחיט' אפוי' למיד' בית השחיטה רותח מי"ט אין כל הבהמה רותחת כי אם בית השחיט' דוקא שוהו הקליפ' הסמוכ' למקום בית היתוך השחיטה דהיא דבר מועט אבל נבי חתיכת בשר שהיא רותחת כולה כשהתכה בסכין חולבת בן יומו כחכשט' כנולה ואסור כול' אם אין בה ס' מן הסכין

² והשוחט (הולין דף

ח') בסכין של גוי שהוא בן יומו הלכה כרב דאמר קולף יד)

יד) ויש שרוצים להתיר מכאן בשר רותח

שחיתכו בסכין חולבת אסילו בן יומו ע"י קליפה דהא איכא ליישנא דאמר בית

בישול:

בישול במקלות כלי (מגולה ועא הציץ טמצעה) כמה נאסר ?



רש"י, ר"ן:	סמ"ק:	רא"ה, טור:	רשב"א, ר"ע:	סמ"ג:
------------	-------	------------	-------------	-------

בישול במקלות כלי האם צריך להגזיז כל הכלי ?

קדשים:	רשב"א	ר"ע		
תרומה:				
בשר:				
איסור:				

כל שנאסר מקלתו ותחב אותו מקלת זהיתר :



תחב לצד השני זהיתר:				
הגזיז לצד שנאסר ותחב לצד השני זהיתר:				

ט

מאכל איסור וכלי זהיתר :



כשהגזיז חם והתחתון זונן-

כשהתחתון חם :

איסור כחוש:	רשב"א, ר"ע	סמ"ג		
איסור שטן:				

מאכל זהיתר וכלי איסור :



כשהגזיז חם והתחתון זונן-

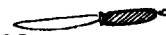
כשהתחתון חם :

איסור כחוש:	מאכל יבש עגמרי-	טוב קצת-	
איסור שטן:	מאכל יבש עגמרי-	טוב קצת-	

כלי איסור זהיתר שנגזז זב"ז ואפי' שניהם רותחים-



סכין חלבי שחתק בו בשר רותח:



סכין ב"ן	כלי ראשון	כלי שני	כלי ראשון	כלי שני
סכין אב"ן				

ריחא

¹ פסחים דף ע"ו סוף ע"א, אומר רב... ודבר אחר, ורש"י

לרב ריחא עובר מחתיכה למחתיכה או פחתיכה שמנה, ואפי' אם הפיתר הוא פשמן מפסח את פאיסור ושור אוסר את הפיתר - וגם לוי מניין שחולק עם זה שריחא עובר מחתיכה למחתיכה כשאותה מן שנה - ובכל זאת פליגי אם הפיתר נאסר, רב סובר שריחא איסור דין כשעם איסור ולוי סובר ריחא לאו מלתא פיא, ורש"י פ', עבד עובדא' שפתיך בדיעבד משמע דגם לוי לא פתיר לילנות איסור ופיתר יחד לכתחלה - וזה שאמר, מותר, משמע לכתחלה - הוא מקביל לדברי רב, בשר... שילא... אוסר' ועל זה אומר לוי מותר, - ע"ע בדיעבד לילנות איסור ופיתר יחד מותר לכתחלה לאכילת את הפיתר.

² ע"ב ב"ב, מיתבי אין לילנות שני פסחים... תערובת אפיין, ורש"י

הפ"א פיתתה שפאיסור הוא מפני ריחא וכל א' יאכל פסחו עם ריחא של פסח חבירו ופסח אוסר לוי שלא מנה ע"ז - וקשה ללוי, ותירצו שפיא גזירה שנה יתחלפו הפסחים ע"מ.

³ תוס' ע"ב ד"ה פ"א ע"א

פתוס' הוכיחו שללוי מותר לכתחלה לילנות איסור ופיתר יחד, שפ"י פברייטא לא אוסר לילנות ב' פסחים יחד אלא לכתחלה - ואם גם ללוי אוסר לכתחלה איפה מלאו בברייתא סתירה לדבריו!

⁴ ע"ב ב"ב, הכי נמי מסתברא... ואפיין ואפיילו גדי ושלח, ורש"י

הפ"א הוכיחה שפאיסור בברייתא הוא משמע שנה יתחלפו הפסחים ע"מ ואפיין מפני ריחא שפ"י מפני ריחא מה פחדו של גדי ושלח, ואדרבה - פקשו מזה ע"ב! ותירצו שפ"י מזה שיש הפסק ביניהם אין חשש ריחא.

⁵ ע"ב ב"ב, בסוף, תני רב כפ"א... ודבר אחר, ורש"י

כולם פסקו כרב

⁶ רש"י ד"ה אומר ע"ב, ואע"ג דקיימי... דלוי

רש"י פסק כליו אע"פ שב"ב פסקו כל פ"א כרב

⁷ ר"י חולין פ' ג' פ"א (בר"י ע"א סוף ע"ב), אומר רב... כלוי ושם (ל"ב סוף ע"א), ואפיין דתני... לילנות לכתחלה

הרי"ף פסק כרש"י שפ"א ע"ב פ"א, כלוי, וש"י לא פתיר לכתחלה, והרי"ף פוסק שגם רב כפ"א סובר כלוי

⁸ תוס' פסחים ע"א ע"ב ד"ה אוסר רבא מפרזיקיא... כרב

ל"ב פתוס' לוי פתיר לכתחלה אב"ד פ"א כרב. - וי"ב ש"ע אוסר לכתחלה, ובדיעבד רש"י מותר ולתוס' אוסר.

⁹ תוס' ע"ב, ובתנעריס גדולים שלען... ותוס' ע"ג דף ע"א ע"ב ד"ה רבא, ולענין ריחא... סתום

פתוס' פתירו לכתחלה במכוסות או בתנערי גדול ופ"א פתוח.

¹⁰ ש"ע י"ד סי' ק"ח סעיף א' דברי המחבר, וסי' ל"ג סעיף ג' וש"ק ס"ק ד'... לכתחלה

הש"ע פסק כ"ח שראינו ברי"ף - אוסר לכתחלה ומותר בדיעבד כלוי, ופת עם פ"א ע"ב נקרא לכתחלה.

ופ"א פתוס' פתירו במכוסות ובתנערי גדול אפי' לרב - ומ"ב ע"ב ד"ה פ"א ע"ב שפ"א ע"ב פ"א כלוי שריחא לאו מלתא כ"ש שיש לפתיר באילו לכתחלה -

¹¹ ר"מ א' י"ד סי' ק"ח סעיף א'... דענין זה דיעבד' וביאור פ"א א"ו

הר"מ א' פ"א - שד"ק ד"ק"ט כלוי שריחא לאו מלתא ובכל זאת מחמיר לכתחלה - אז גם בתנערי גדול מפי' תתי' ע"ב לכתחלה!

ופ"א פ"א בפסחים פתיר פ"א - קדירות -

¹² ש"ע י"ד סי' ק"ח סעיף ב' ור"מ א', וש"ק ס"ק ע"ג... חשיב בישול

בתנערי פתוח ק"ב (ל"ב ע"א) - ואפי' ק"ב - מותר בקדירות פתוחות

מנדן את המחלוקת בין רב דלוי בפסחים בענין ריחא - שערב ריחא מלתא ולדוי ריחא לאו מלתא. במסכת אבודא זרע ישנה אוד סוגיא בענין ריחא-

1' אבודא זרע דלוי ס"א ע"ב, רפא' בת תיפא... לאו מילתא רפא' ורש"י, ותוס' ד"ה אבודא כוכבי' לאב"י אסור דפריח בסתם י"ג מפני שריחא מילתא ולרבא מותר דריחא לאו מילתא

2' רש"י פסחים דלוי ע"א ע"ב ד"ה אומר דק רב, ואע"ג דקיימי תנאי... פילכתא כרבא' דרש"י חולקים אב"י ורבא באותה מחלוקת בה נחלקו רב ודוי (ולפי זה קבא רש"י שפדכא כלוי).

3' תוס' ע"ז ס"א ע"ב ד"ה רבא אומר... ופדכא כרבא נמי פכא גבי בת... לאו מילתא רפא' שיטת התוס' שאין שתי פסולות דומות זו לזו ושם בע"ז פדכא כרבא דריחא לאו מילתא רפא' ובפסחים ק"ד כרבא דריחא מילתא (ולקמן נראה את הפבדא בין פסולות)

4' ע"ז דלוי ס"א ע"ב, אומר רב מרי כתנאי... פתוחה דמי' ורש"י

רבא שסובר ריחא לאו מילתא בודאי סובר כרבי יהודה שסם ריחא לאו מילתא משום מה יש לאסור את פת - ואפילו פת חמה ואפילו פת שזורים ואפילו בחבית פתוחה - פרי לא נשע ב"י. אבל לאב"י שסובר ריחא מילתא יש לומר שפחלוקת בין רבי יהודה ורבנן ורבי יוסי רפא באם פפת קולטת את פריח כשפפת חמה ופחבית סתומה או כשפפת זוננת ופחבית פתוחה - אבל לכ"ע כשיש ריח' בפת אסורה.

ופנה בפסחים מביא רפא' את המחלוקת בפת וי"ג גס בנשע לדברי רב ודוי -

5' פסחים דלוי ע"א ע"ב, אומר רב מרי... וחבית פתוחה דמי'

דפי רש"י שתי פסולות אחת פן וק"ד כלוי וכרבא - ממי' ק"ד כר' יהודה שפפת מותרת ואפי' בפת חמה וחבית פתוחה דריחא לאו מילתא, אבל לפי התוס' גס רבא מודה דריחא מילתא בכל מה שנשע לל"ט דתוס' פסחים - שפרי ק"ד כרבא ע"ז וכרבא בפסחים - וא"כ מנא לן דרבא, ודאי תנאי' בפת - אולי סוברים פרבנן ור' יוסי שפת דומה לל"ט - שפרי אין רבא חולק על ריחא בייסוד -

6' תוס' ע"ז ס"א ע"ב ד"ה רבא, ופשתא פוי טובא גווי... פת זוננת וחבית מאופה'

דפי התוס' פא ד, דרבא ודאי תנאי' פאי' בע"ז, ולדוי ודאי תנאי' פאי' בפסחים פוי רק פ"א שלוי ורבא אינם סבורים שריח אסור בשום אופן מפני שאין פריח נקרא איסור בכלל. אבל אחרי שפבאיו את דברי ריש דקיש שבפת חמה וחבית פתוחה כ"ע לא פליגי חזרה פגא מפה"א וקבצה שלכ"ע ריחא מילתא בייסוד ופליגי בשיעור ריחא לאסור - פת חמה וחבית פתוחה אסורה לכ"ע, ל"ט פתיר לוי ולאן ק"ד כן, בית תיפא פתיר רבא וק"ד כן, ופת חמה וחבית סתומה או זוננת ופתוחה פליגי ר"י רבנן ור' יוסי (ולא קבצו פתוס' איך פפדכא), ופת זוננת בסתומה מותרת לכ"ע. ולרש"י ק"ד ריחא לאו מילתא בכל אופן, ואפי' בפת חמה וחבית פתוחה.

ופנה בל"ט פסק פשוט כרש"י דפינן כלוי ומקורו של רש"י פוא מזה שב' פסולות אחת פן וק"ד כרבא כנשע אב"י - וא"כ לריק לפיות ששם פת חמה וחבית פתוחה מותרת -

7' שו"ע י"ד סי' ק"ח סעיף ד'

בפת פסק פשוט כשיטת התוס' וכר' יוסי שמחלק בית חטים לשעורים, וא"כ, איך דק"ד כרש"י דב"ט ריחא מותר - פינן שאין שם מספיק ריח לאסור אבל בייסוד ק"ד ריחא מילתא

8' רמ"א סי' ק"ח סעיף א', ואם פאיסור דבר חריף... בעלמא מותר'

בדבר חריף פריח חזק ופפיתר בלע מפר אוסר - ופרי ריחא חזקה פאי' כן מלתא כמו שאנן מחמירים בפת שפריח יכול לאסור

9' שם ברמ"א, י"א דבכד מקום דאמרינן ריחא... דנפוג כן'

לא ברור אם פריח מתפשט בכל פתנור בשום ומתערב בכל דא כדי שאפשר לזרף את הכל לשים.

10' שם, י"א דאיסור פאוסר במשפו... פמקילין'

אחרי שפדכא אנן סוברים שריחא כן מילתא אלמא שבדרך כלל אין בו כדי לאסור, י"ד דלא גרע ממשו

ופנה בבת תיפא פסקו רש"י ותוס' דקולא -

11' שו"ע י"ד סי' ק"ח סעיף ה' דברי פמחבר, וסעיף ו', ז', ורמ"א סעיף ה', ואוסר דבדל...'

מותר דפריח איסורי אכילת אב"י לא לפשתא בהם כבשמים לפבדל, ואוסר דפריח באיסורי פנאפ.

12' רמ"א שם סעיף ה', אבל אסור... בודעו' וש"ק ס"ק כ"ד

אסור לשעור איסור

כדים

בישול: רש"י ור"ן (רמ"א) מבטלים בשר במים מזהב/מזהב אורח/מזהב אורח במתכות טבד
 רצ"ח מבטלים בכוזי במתכות ומבטלים בדירק שבבש / מזהב (שור) ספק כמה מבטלים, ודאי אין מפטילים אלא במקום מגשו
 (לענין הגעשה: בקדשים כולו, בתרומה רק מה שנאסר, באיסור: רש"י אומר: סמך (שור) כולו/רש"י אומר (רמ"א)
 כ"ף שתחב מקצתה לאיסור ואח"כ להיתר: רש"י אומר: (שור) סמך (שור) כולו/רש"י אומר: רש"י אומר: כולו כולו
 תחב מקצתה השני להיתר: רש"י אומר: מותר/רש"י אומר: שים כנגד כולו/סמך-ס' כנגד מקום מגשו
 רש"י אומר: כנגד מ' מגשו אלא הגעשה מקצתה הראשונה

ג': מבטלים כ"ף וכ"ף במאכל טמא סמך טור ורשב"א, אבן עזר, רק במקום מגשו; ומפטילים איסור בלשון בכ"ף
 חם צ"ח חם וזמן צ"ח חם:
 מאכל איסור כחוש ובעיה היתר: סמך רש"י אומר: סמך נטילה וזמא"ס / רש"י אומר: קליפה במ' מגשו
 מאכל איסור שאין ובעיה היתר: סמך וכ"ף ס' ונטילה / רש"י אומר: קליפה במ' מגשו
 איסור כחוש בלשון במאכל-בעיה היתר: הדחה
 איסור שאין בלשון במאכל-בעיה היתר: סמך וכ"ף ס' ונטילה/רש"י אומר: קליפה במ' מגשו
 כלי איסור כחוש במאכל טח: נטילה (ש"ך וזמא"ס ונטילה)
 כלי איסור שאין במאכל טח: ס' ונטילה
 כלי איסור כחוש במאכל יבש טמא קליפה
 כלי איסור שאין במאכל יבש טמא קליפה: ש"ך ספק ס' ונטילה או קליפה/מג' א"י קליפה
 סכין איסור בו יאמר במאכל היתר: ששים כנגד הסכין (שור)
 סכין איסור אב"י במאכל היתר: ש"ך קליפה (איסור מוט) / ס' ס' ונטילה
 כלי איסור ובעיה היתר שנגשו כ"ף: מותר בד"ע

כ"ף שני: איסור בכ"ף שני היתר:
 כ"ף ש"ס (מתכות...): הגעשה
 כלי חרס: מותר (רש"י) / חתכי הגעשה ג"כ
 סכין איסור ב"ב בכ"ף היתר: קליפה (דוחקא בכ"ף)
 סכין איסור אב"י בכ"ף היתר: קליפה קצת
 סכין היתר בכ"ף איסור: הדחה או קינח (ובקביעות: נטיקה)

ריחא

שיטת רש"י: ערב, אבי"ו, ראשון, ורי"ו ריחא מילתא; ע"י, רבא, ורי"ו יהודה ריחא ע"י מילתא בכלל אע"א שבכל צדא אסור לכתחלה ללבוש איסור והיתר בתעור א"ו בבת אחת. הלכתא כע"י (ע"י יחד אסור לכתחלה ומותר בדי' כרבא) (מותר להריח בסתם י"ג) וכ"ו יהודה (פת שנתנה צ"ע חבית של תרואה אותרת - ואפ"ו פת חמה וחבית פתוחה).

שיטת התוס': ע"כ ריחא מילתא אב"ע פלגי' תנאי ואוראנו באיזה סוגי ריח אסורים - פת חמה וחבית פתוחה אסורה לכ"ע, פת זוננת וחבית מגופה אותרת לכ"ע. חמה ומגופה או זוננת ופתוחה ר"א אסור ר"י יהודה מתיר ורי"ו מתיר בפת חמים ואוסר בשלש שזורים; בצ"ל ערב אסור אפ"ו בדי' בדי' וע"י אפ"ו לכתחלה והלכתא כרבא; וע"י ריח בסתם י"ג ע"כ אבי"ו אסור וע"כ אסור אותר והלכתא כרבא.

שו"ע: ביסודו של דבר ק"ל ריחא מילתא (כתוס'): ע"כ פריטי ריחא ישנם חילוקים:

תרואה: פת חמה וחבית פתוחה אסורה (כתוס')
פת חמה וחבית מגופה או זוננת ופתוחה - פת חמים אותרת ושזורים אס'
פת זוננת וחבית מגופה אותרת

ע"י: אסור לכתחלה ללבוש איסור והיתר בתעור א"ו בכלל ומותר בדי' בדי' בתעור גדול או בדי' קדירות אפ"ו בתעור קטן ומותר לכתחלה כששניהם כחושים מותר לכתחלה (ש"ל)

כתתפא: מותר להריח בסתם י"ג (ואסור להבדלה) (כתוס')
אסור להריח באיסורי הנאה שנעשו ע"י ריח (ושל חמיר בע"ז וי"ג)

רמ"א: הכ"ע כש"ע, אב"ע בצ"ל -

לכתחלה: תעור גדול אסור לכתחלה, ופת שאפה עם בשר אסורה בחלב בדי' בדי' תעור סתם ע"כ אסור { כש"א מכוסה אותר, ואם לאו צ"ל בכלל חתיכה (הפס"א - בכלל) כש"א מהם חריץ אסור
באיסור משהו (חמ"ו בפס"א) אסור, ומותר בהפס"א

אסור טעמוס איסורי אכילה מבלי לבלוע

פת חמה וחבית פתוחה: רש"י - מותר / תוס' (ש"ע) אסור
פת חמה וחבית מגופה: רש"י - מותר / תוס' (ש"ע) מותר בפת חמים ואסור בשלש שזורים
פת זוננת וחבית פתוחה: כנ"ל בחמה ומגופה
פת זוננת וחבית מגופה: מותר לכ"ע

צ"ל י"ג אסור והיתר בתעור א"ו לכתחלה (כש"א חשש צ"ע):

כששניהם כחושים: מותר (ש"ל) בכלל אופן

כש"א ש"א, בתעור גדול ופתוח קצת: תוס' (ש"ע) מותר / רמ"א ברש"י - אסור

תעור גדול וסתום ע"כ אסור

תעור קטן ופתוח קצת: אסור לכ"ע (רש"י ותוס')

בי קדירות פתוחות בתעור קטן וסתום: ש"ע - מותר / רמ"א - אסור (וא"ו מכוסה מותר

פת שנאפה עם בשר בתעור גדול ופתוח קצת: רמ"א - ע"י אסור עם כותח לכתחלה / ש"ע - מותר
היתר שנצלה עם איסור:

תעור גדול ופתוח קצת: מותר

תעור קטן וסתום ע"כ אסור: רש"י (ש"ע) מותר / תוס' (רמ"א) אסור ובהפס"א מותר

תעור קטן ופתוח קצת: רש"י (ש"ע ורמ"א) מותר / תוס' אסור

תעור גדול ופתוח כש"א חריץ: רש"י (ש"ע) מותר / תוס' אסור (רמ"א)

תעור סתום ע"כ אסור ויש ס' בכלל שבתעור כנ"ל האיסור: רמ"א בתוס' אסור (בלא"ה)

סתום ע"כ אסור או חריץ וא"ו מכוסה: רמ"א בתוס' - מותר

מזה שנאפה עם חמ"ו בתעור גדול ופתוח קצת: רש"י (ש"ע) מותר / תוס' (רמ"א) ספק (ויש להחמיר)

להריח בסתם י"ג: מותר

להבדלה: אסור (ש"ע)

ע"כ בין נסק: אסור

טעמוס סתם י"ג: אסור (רמ"א)